

СИЛАБУС КУРСУ СПЕЦІАЛЬНИЙ КЛАС ЗА ВИДАМИ. СОЛЬНИЙ СПІВ

Освітній ступінь «Бакалавр» Спеціальність В5 «Музичне мистецтво».

Освітня програма «Музичне мистецтвоестради»

Рік навчання: I, II, III, IV, Семестр: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Кількість кредитів: 24

Мова викладання: **українська.**

Керівники курсу:

Карпенко-Боднарук

Жанна Любомирівна, народна артистка України, професор

Контактна інформація:

zh.bodnaruk@gmail.com

Левко Вероніка Іванівна,

кандидат мистецтвознавства,
доцент.

Контактна інформація:

nikalevko@gmail.com

Славіна Олена

Олександрівна,

викладач вищої категорії.

Контактна інформація:

slavina.e@gmail.com

Антипенко Юлія

Юрійвна

викладачка кафедри

Контактна інформація:

antipenco@gmail.com

Кваша Ярослав

Валерійович

викладач кафедри

Контактна інформація:

yaroslavkvasha@gmail.com

Плегуца Ольга

Олександрівна

викладач кафедри

Контактна інформація:

o.plehutsa@gmail.com

Прореквізити, постреквізити освітнього компоненту

Прореквізити освітнього компоненту: Сольфеджіо, Теорія музики, Гармонія, Аналіз музичних творів, Історія світової музики, Історія української музики, Історія світової естради, Історія української естради, Сценічно-виконавська майстерність, Постановка голосу та музичного апарату.

Постреквізити освітнього компоненту: Клас ансамблю, Методика викладання фахових дисциплін, Методика і практика роботи з ансамблем, Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару, Педагогічна практика, Концертно-виконавська практика

Призначення освітнього компоненту

Відповідно до освітньої програми «Музичне мистецтво естради», вивчення освітнього компоненту повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН 5
Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.	ПРН 6
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	ПРН 7
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій	ПРН 8
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.	ПРН 14
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17

Відповідно до освітньої програми: «Музичне мистецтво естради» вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття таких компетентностей:

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, звукорежисури, музичного оформлення та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

	Інтегральна компетентність
ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 7	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 10	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 12	Здатність працювати автономно.
ЗК 15	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 17	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній

	системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
--	--

Спеціальні компетентності (СК)

СК 1	Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.
СК 2	Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.
СК 3	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
СК 4	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
СК 6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
СК 9	Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
СК 10	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
СК 11	Здатність оперувати професійною термінологією.
СК 12	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
СК 13	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
СК 16	Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.
СК 17	Здатність застосовувати традиційні та альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.
СК 18	Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Програмні компетентності за професійним стандартом

Перелік трудових функцій

Компетентності	Шифр
Здатність працювати індивідуально та в команді	ЗК 4
Здатність застосовувати у діяльності професійну термінологію	ЗК 6
Здатність планувати та організовувати діяльність відповідно до обсягу та особливостей завдань	ЗК 7

Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
А. Організація та проведення навчання	А1. Здатність забезпечувати досягнення результатів навчання	А1.31. Предметна область А1.33. Професійна термінологія А1.34. Зміст, цілі та програмні результати навчання А1.36. Технічні засоби і обладнання, які можуть застосовуватись в освітньому процесі відповідно до виду мистецтва	А1.У1. Володіти фаховими навичками в обсязі необхідному для викладання А1.У2. Організовувати навчальні заняття різних видів А1.У4. Обирати, застосовувати, адаптувати та коригувати методи, прийоми, засоби, технології навчання для забезпечення досягнення учнем програмних результатів навчання
	А4. Здатність навчати, вести ділову та професійну комунікацію державною мовою	А4.31. Норми української літературної мови та норми використання усного та писемного мовлення	
	А5. Здатність планувати	А5.31. Основи, принципи та етапи планування навчального процесу	А5.У2. Планувати навчальні заняття та форми роботи

В Участь в організації освітнього процесу та методичне забезпечення навчання	В 2 Здатність до поширення власного професійного досвіду	В2.31. Форми, способи та методи поширення власного професійного досвіду	В2.У1. Презентувати власний професійний досвід (прийоми, методи, технології навчання тощо) та зважати на рекомендації колег
Г Безперервний професійний розвиток	Г1. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби у власному професійному розвитку	Г1.31. Документи, способи та методи самооцінювання педагогічних і фахових компетентностей	Г1. У1. Аналізувати та оцінювати результати власної професійної діяльності (з урахуванням результатів навчання учнів), власний рівень професійної компетентності та його вплив на результати професійної діяльності Г1. У2. Визначати відповідність власних професійних компетентностей чинним вимогам, сильні і слабкі сторони власної педагогічної діяльності, потребу в розвитку власних компетентностей
	Г2. Здатність визначати напрями, види та способи підвищення рівня власних педагогічних та фахових компетентностей		Г2. У1. Обирати вид освіти (формальний, неформальний, інформальний) для підвищення рівня педагогічних та фахових компетентностей Планувати і організувати процес самоосвіти

У сучасній музиці, естрадний спів займає особливе місце. На відміну від класичного вокалу, що виріс із духовної музики, естрадний вокал виник із побутового фольклору різних культур і відрізняється різноманітністю форм і напрямів. Незважаючи на це, він базується на тих самих фізіологічних принципах у роботі голосового апарату, що і класичний, і являється предметом вокальної педагогіки.

На сьогоднішній день кількість бажаючих професійно навчатися співу зростає. Абітурієнтів не лякають проблеми навчання та подальшого працевлаштування, кожен упевнений, що успішно засвоїть необхідні знання та навички і його голос зазвучить як у видатних вокалістів. Сучасний педагог – це творча індивідуальність, яка володіє оригінальним проблемно-педагогічним і критичним мисленням, творець різноманітних розробок, які опираються на передовий світовий досвід і нові технології навчання, адже саме поняття творчості передбачає створення нового.

Освітній компонент «Спеціальний клас за видами. Сольний спів» належать до циклу професійної та практичної підготовки майбутніх спеціалістів і складає основу навчального процесу. Робоча програма «Спеціальний клас (за видами)» сольний спів розрахована на 4 роки, але на 1 курсі тісно переплітається з постановкою голосового апарату. Вона розрахована на весь період навчання за ОПП «Музичне мистецтво естради». Підготовка вокалістів спрямована на формування відповідного рівня вокальної техніки, яка б дозволила спеціалістам працювати як сольний виконавець а також, проводити навчальну роботу в мистецьких закладах освіти. Вокально-технічна підготовка передбачає: формування естрадної манери голосоутворення; розвиток повного діапазону голосу виконавців зі збереженням індивідуальних тембральних фарб голосу та вирівнюванням регістрових переходів з дотриманням орфоепічних норм як української, так і іноземних мов, чіткою і виразною дикцією; артистизм і сценічність втілення художнього образу та творчого задуму композитора. До переліку вокальних творів, які опрацьовуються у вокальних класах твори сучасних композиторів; народні та сучасні пісні в оригінальних аранжуваннях тощо.

Мета курсу:

- ознайомити здобувачів освіти з відомостями про музичну спадщину всіх часів і народів;
- сформувати вокальні навички та техніки;
- розвинути художньо-виконавський смак;
- дати знання, необхідні для різноманітної творчої діяльності;
- навчити вирішувати проблему вокально-педагогічного репертуару.

Завданням курсу є розкриття творчих можливостей особистості, удосконалення звучання голосу студента, його тембрового забарвлення та динамічної яскравості.

Заняття із сольного співу передбачають, насамперед, практичну діяльність у формі індивідуальних занять зі спеціальності в аудиторії, обладнаній сучасною звукоакустичною апаратурою та професійним мікрофоном.

Практична спрямованість:

Навчальні заняття освітнього компоненту «Спеціальний клас за видами. Сольний спів» базуються на основі послідовно розробленої програми навчання. Проводиться комплексна підготовка висококваліфікованих фахівців, співаків, а також викладачів сольного співу. У єдиному процесі професійного навчання, музичної освіти та естетичного виховання формується всебічно розвинена художня особистість. Основна дидактична мета: систематизація й узагальнення знань та вмінь, накопичених у класі сольного співу; формування на їх основі професійних виконавських навичок; розвиток пізнавальних і фахових зацікавлень у самостійній виконавській діяльності. Здобувачі вищої освіти повинні отримувати систематичні заняття з фаху, заняття-репетиції з концертмейстером, працювати із сучасною звуковідтворюючою апаратурою та в студії звукозапису, а також виконувати самостійні завдання під контролем викладача. Останнє є особливо важливим для формування в них навичок і вмінь для подальшої самостійної роботи над удосконаленням свого професійного рівня. У ході навчання у спеціальному класі студент-вокаліст формується як музикант широкого спектру можливостей, глибоко розуміючий мистецтво, обізнаний з різними формами й жанрами вокальної музики, свідомий громадянської місії патріота своєї країни. Високохудожній репертуар добирається з кращих, перевірених часом і апробованих зразків української та світової естради, народні пісні.

Організація навчального процесу на кафедрі приділяє велику роль практичній діяльності, яка показує наскільки знання здобувачів освіти змогли перетворитися у практичні уміння та навички через реалізацію особистісних цінностей. Практична робота та активне залучення здобувачів освіти у роботу професійних колективах надає можливість оптимізувати особистісний розвиток здобувачів освіти, набути досвід та створює умови для творчої самореалізації.

Для вдосконалення підготовки та стимулювання здобувачів освіти у професійній підготовці є практична робота у професійних колективах, ознайомлення з роботою колективів, проходження практичної підготовки вокально-сольної діяльності.

Робота викладачів освітнього компоненту «Спеціальний клас. Сольний спів» спрямована на індивідуалізацію та застосування діяльності від нормативного процесу навчання до індивідуальної діяльності, її корекції та педагогічної підтримки. Педагогічні працівники класу спрямовують свою роботу на розвиток у здобувачів освіти індивідуального стилю та реалізації своїх талантів та здібностей, створюють умови для реалізації власних мистецьких концепцій. Під час індивідуальних занять надаються оптимальні умови для розкриття можливостей особистості студента як музиканта та виконавця, що мобілізує їх творчий потенціал, креативність, формують впевненість у своїх силах та у достатній мірі вмотивовані й мають досить міцний стимул до концертно-виконавської діяльності.

Зміст і структура освітнього компоненту

№ тижня	назва теми	години	завдання для самостійної роботи
МОДУЛЬ 1. Теоретичні та практичні основи роботи голосового апарату.			
І курс, I семестр			
Змістовий модуль 1			

1, 2	Тема 1. Знайомство з вокальними здібностями здобувачів освіти .	5	Підготувати програму для демонстрації вокальних здібностей
2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9,	Тема 2. Будова та робота голосового апарату.	25	Опрацювання вправ та матеріалів з метою аудиторної роботи. Запис основних тез і понять даного заняття матеріалу. Підготовка до опитування за темами теоретичного матеріалу
Змістовий модуль 2			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 3. Співацьке дихання.	60	Опрацювання вправ та матеріалів з метою аудиторної роботи Запис основних тез і понять даного заняття матеріалу Підготовка до опитування за темами теоретичного матеріалу. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань Диференційований залік		
МОДУЛЬ 2. Дихання. Резонатори. I курс, II семестр Змістовий модуль 3			
1, 2, 3, 4	Тема 4. Процес звукоутворення	22	Робота з науковою, методичною літературою. Теоретичний аналіз програмних творів. Запис тез в опорному конспекті. Опрацювання вправ та матеріалів з метою аудиторної роботи
5, 6, 7, 8	Тема 5. Відчуття резонаторів.	22	Робота з науковою, методичною літературою. Аналіз виконавських труднощів програмних творів. Запис тез в опорному конспекті. Опрацювання вправ та матеріалів з метою аудиторної роботи Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум.
Змістовий модуль 4			
9, 10, 11, 12	Тема 6. Робота над співочою атакою звуку.	22	Робота з науковою, методичною літературою. Підбір та аналіз відеоматеріалів. Запис тез в опорному конспекті. Опрацювання вправ та матеріалів з метою аудиторної роботи
13, 14, 15, 16	Тема 7. Охорона голосу.	24	Робота з науковими та методичними літературними джерелами. Опрацювання вправ та матеріалів з метою аудиторної роботи Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу.
	Модульний контроль знань. Екзамен		
МОДУЛЬ 3. Удосконалення співочих навичок. II курс, III семестр Змістовий модуль 5			

1, 2, 3, 4	Тема 8. Робота над розширенням діапазону	24	Робота з науковою, методичною літературою. Аналіз виконавських труднощів програмних творів. Запис тез в опорному конспекті. Опрацювання вправ та матеріалів з метою аудиторної роботи
5, 6, 7, 8	Тема 9. Робота над артикуляцією та дикцією.	26	Підбір та аналіз відеоматеріалів з темами програми. Запис тез в опорному конспекті. Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум
Змістовий модуль 6			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 10. Розвиток відчуття резонаторів.	40	Робота з науковою, методичною літературою. Теоретичний аналіз програмних творів. Запис тез в опорному конспекті. Опрацювання вправ та матеріалів з метою аудиторної роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань Диференційований залік		
МОДУЛЬ 4. Регістри. II курс, IV семестр			
Змістовий модуль 7			
1, 2, 3, 4	Тема 11. Середній регістр голосу.	22	Опрацювання вправ та матеріалів з метою аудиторної роботи
5, 6, 7, 8	Тема 12. Відчуття високої співочої позиції.	23	Робота з науковою, методичною літературою. Теоретичний аналіз програмних творів. Запис тез в опорному конспекті. Опрацювання вправ та матеріалів з метою аудиторної роботи Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум
Змістовий модуль 8			
9, 10, 11, 12	Тема 13. Тембральні відтінки голосу.	22	Робота з науковою, методичною літературою. Аналіз виконавських труднощів програмних творів. Запис тез в опорному конспекті. Опрацювання вправ та матеріалів з метою аудиторної роботи
13, 14, 15, 16	Тема 14. Перехідні звуки та згладжування регістрів.	23	Підбір та аналіз відеоматеріалів з темами програми. Запис тез в опорному конспекті. Опрацювання вправ та матеріалів з метою аудиторної роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань. Екзамен		
МОДУЛЬ 5. Збагачення вокальними прийомами та значення художнього бачення співака. III курс, V семестр.			

Змістовий модуль 9			
1, 2, 3, 4	Тема 15. Орфоепія, дикція, артикуляція.	22	Опрацювання вправ та матеріалів затеомою аудиторної роботи
5, 6, 7, 8	Тема 16. Робота над художньо-емоційним характером та акторським баченням твору.	23	Робота з науковою, методичною літературою. Теоретичний аналіз програмних творів. Запис тез в опорному конспекті. Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум
Змістовий модуль 10			
9, 10, 11, 12	Тема 17. Динамічні відтінки, філірування звуку.	22	Опрацювання вправ та матеріалів затеомою аудиторної роботи
13, 14, 15, 16	Тема 18. Робота над чистотою інтонування.	23	Робота з науковою, методичною літературою. Аналіз виконавських труднощів програмних творів. Запис тез в опорному конспекті. Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу.
	Модульний контроль знань Диференційований залік		
МОДУЛЬ 6. Джаз. III курс, VI семестр Змістовий модуль 11			
1, 2, 3, 4, 5	Тема 19. Робота над збагаченням вокального нюансування.	30	Підбір та аналіз відеоматеріалів з темами програми. Запис тез в опорному конспекті. Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи
6, 7, 8, 9, 10	Тема 20. Джазова імпровізація, специфіка звуку.	30	Підбір та аналіз відеоматеріалів з темами програми. Запис тез в опорному конспекті. Опрацювання вправ та матеріалів затеомою аудиторної роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум
Змістовий модуль 12			
11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 21. Різноманітні жанри вокального мистецтва.	30	Робота з науковою, методичною літературою. Теоретичний аналіз програмних творів. Аналіз виконавських труднощів програмних творів. Запис тез в опорному конспекті. Опрацювання вправ та матеріалів затеомою аудиторної роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань. Екзамен		
МОДУЛЬ 7. Удосконалення вокальної майстерності.			

<i>IV курс, VII семестр</i> Змістовий модуль 13			
1, 2, 3	Тема 22. Удосконалення технічних прийомів	22	Робота з науковою, методичною літературою. Теоретичний аналіз програмних творів. Запис тез в опорному конспекті. Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи
4, 5, 6	Тема 23. Мелізми, динаміка.	23	Підбір та аналіз відеоматеріалів за темами програми. Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум
Змістовий модуль 14			
7, 8, 9	Тема 24. Імпровізація у творах.	22	Підбір та аналіз відеоматеріалів за темами програми. Запис тез в опорному конспекті. Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи
10, 11, 12	Тема 25. Закріплення знань і навичок	23	Робота з науковою, методичною літературою. Виконавський аналіз програмних творів. Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань. Екзамен		
<i>МОДУЛЬ 8. Засоби виразності.</i> <i>IV курс, VIII семестр</i> Змістовий модуль 15			
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	Тема 26. Вивчення більш складних творів.	30	Робота з науковою, методичною літературою. Теоретичний аналіз програмних творів. Виконавський аналіз програмного матеріалу. Запис тез в опорному конспекті. Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум
Змістовий модуль 16			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15	Тема 27. Музичні та сценічні засоби виразності.	30	Підбір та аналіз відеоматеріалів за темами програми. Запис тез в опорному конспекті. Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи
16	Підготовка до курсової роботи з фаху	30	Робота з науковими та методичними літературними джерелами за темою курсової роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань.		

	Диференційований залік		
	Атестаційний екзамен.		Підготовка до публічної демонстрації сольної концертної програми

Самостійна робота

Успішному професійному росту майбутнього фахівця сприяє осмислене та сумлінне вдосконалення навичок естрадного співу.

Ретельне напрацювання складного комплексу вмій і постійне їх покращення обов'язково забезпечить достатній рівень майстерності майбутнього естрадного співака, який повинен постійно знаходитись у пошуку шляхів і способів удосконалення свого освітнього рівня, знаходити час для опрацювання методичної літератури з фаху, вивчати творчий і життєвий шлях славетних співаків і композиторів, постійно поглиблювати свої пізнання в галузі акторського мистецтва, вивчаючи спадщину основоположників вітчизняної акторської школи.

Майбутній фахівець повинен дуже відповідально ставитись до такого роду діяльності, як самостійна робота, ніколи не забувати, що тільки талант, помножений на працелюбність, здатний принести плоди майстерності. Тому необхідно прикладати максимум зусиль для поглибленого засвоєння та закріплення знань, умінь і навичок, обумовлених навчальним процесом.

Завдання та вправи з фаху для самостійного опрацювання надає викладач, вони мають конкретні цілі оволодіння тим чи іншим прийомом, впливають з висновку уроку, їх закріплюють й демонструють на наступному занятті.

Сумлінне виконання самостійних завдань поступово забезпечить обґрунтовану впевненість і професійне вдосконалення.

Починаючи з III курсу, *студент повинен уміти:*

- самостійно розспівуватись, дотримуючись при цьому рекомендацій і застережень викладача;
- аналізувати свої професійні творчі надбання;
- творчо мислити;
- відчувати логіку смислового й емоційного розвитку твору.

Майбутньому артисту естради необхідно розширювати свої професійні творчі уявлення, прослуховуючи записи виступів видатних майстрів всесвітнього рівня, аналізуючи стиль виконання, емоційно-психологічну насиченість співу, вокально-технічний рівень тощо. Така самостійна робота допоможе формуванню художнього смаку та пошуку власної виконавської манери. Важливо при самостійній роботі дотримуватись режиму: підтримування загальної фізичної форми, здорового харчування, загартовування організму. Необхідно навчитись керувати своїми емоціями, не витрачаючи зайвої енергетики свого організму. Студент повинен бути зацікавленим і цілеспрямованим у навчанні.

Літературні джерела

1. Баско О. А. Техніка джазової вокальної імпровізації в процесі підготовки естрадних співаків. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2020. 91 с.
2. Бобул І. В. Жанрові форми та стильові конотації вокально-естрадного виконавства в музичній культурі України кінця XX – початку XXI століття: дис. ... канд. мистецтвознав.: 26.00.01. Київ, 2018. 219 с.
3. Вавшко І. Рок-балада в українській музиці. Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. 2019. Вип. 124. С. 115–124.
4. Вокальна педагогіка (сольний спів) : підручник для вузів / В. Г. Антонюк . – К. :Віпол, 2007. 173 с. : іл., граф.
5. Горбачевська О. Формування вокальної культури естрадних співаків / О. Горбачевська // Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. Пед. науки. - 2012. - № 11, ч. 1. - С. 63-67.
6. Грицьків О. А. Функціональні особливості використання сучасних вокальних технік у джазовому виконавстві. Мистецькі пошуки: зб. наук. праць. Вип. 2 (9). Суми : ФОП Цьома С.П., 2018. С. 18–22.
7. Гусева Л. О. Особливості іміджу музичного виконавця у досягненні успіху на сцені. Культурно-мистецькі обрії – 2016: зб. наук. праць. Київ: НАКККіМ, 2016. Ч. 2. С. 82–83
8. Дрожжина Н. В. Вокальне виконавство в системі музичного мистецтва естради : автореф. дис... канд. мистецтвознав. : 17.00.03 / Н. В. Дрожжина; Харк. держ. ун-т мистец. ім. І.П.Котляревського. - Х., 2008. - 16 с.
9. Круляков В. Г. До проблеми формування естрадно-сценічної підготовки майбутніх учителів музики / В. Г.

- Кругляков // Наука і освіта. - 2009. - № 7. - С. 115-119.
10. Курганова Я. О. Естрадно-вокальне виконавство та освітня система в сучасному Харкові. *Культура України*. 2016. Вип. 54. С. 76–86.
 11. Комлікова А. В. Українська рок-опера: традиції та аспекти розвитку: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознав. : 17.00.03. Київ, 2016. 183 с.
 12. Красовська І. В. Сучасні вокальні прийоми на уроках естрадного співу в мистецькій школі. *Мистецька освіта майбутнього: методичні аспекти: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 29 квіт. 2020 р. / за заг. ред. М. М. Бриль. Київ : ДНМЦЗКМО, 2020. С. 96–99.*
 13. Мадисева Т. П. Про співвідношення мовної та музичної інтонації у вокальному виконавстві (до питання виконання іншомовної вокальної музики): автореф. дис. на здобуття наук ступеняканд. мистецтвознавства : 17.00.02.Київ, 1994. 29 с.
 14. Мадисева Т. П. Співак і мова: культура співу мовою оригіналу: теорія і практика : навч. посіб. Харків : Штрих, 2002. 160 с.
 15. Манько С. Б. Створення стилю-іміджу артиста в контексті сучасної масової культури (на прикладі українських естрадних виконавців). *Культура України. Серія: Мистецтвознавство*. 2017. Вип. 56. С. 170–180.
 16. Медведєва Н. Ф. Творча уява як допоміжний засіб у формуванні естрадного співака. *Естраднета джазове мистецтво в контексті сучасної освіти : матеріали I Всеукр. наук.-творч. конф., 21 лют. 2013 р. Київ, 2013. С. 79 – 83.*
 17. Морозов В. П. Мистецтво резонансного співу. *Основи резонансної теорії.*
 18. Мозгова О. М. Творчість Миколи Мозгового як явище української масової музичної культури автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. : 26.00.01 / О. М. Мозгова; Нац. акад. кер. Кадрів культури і мистецтв. - К., 2013. - 16 с.
 19. Мозговий М. П. Становлення і тенденції розвитку української естрадної пісні : Автореф.дис... канд. мистецтвознав. / М. П. Мозговий; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. - К., 2007.19 с.
 20. Овсянніков В. Поп-рок як репрезентативний напрям сучасної української музичної культури : монографія. Київ : НАКККіМ, 2020. 160 с.
 21. Овсяннікова Н. Ю. Формування музично-виконавської культури майбутнього співака засобами джазової музики. *Естрадне та джазове мистецтво в контексті сучасної освіти: матеріали I Всеукр. наук.-творч. конф., 21 лют. 2013 р. Київ, 2013. С. 89–92.*
 22. Осетров Ю. О. Шляхи та методи підвищення якості виконавської підготовки майбутніх викладачів естрадного вокалу / Ю. О. Осетров // *Наша шк.* - 2009. - № 2. - С. 28-32.
 23. Откидач В. *Естрадний спів і шоу-бізнес*. Вінниця : Нова Книга, 2013. 368 с.
 24. Палійчук А. В. Мистецький доробок Володимира Івасюка у вимірах української музичної культури другої половини ХХ століття: історикобіографічний аспект: дис. ... канд. мистецтвознав. : 26.00.01. Київ, 2018. 248 с.
 25. Прохорова Л. В. *Українська естрадна вокальна школа / Л. В. Прохорова. – К.: Нова книга, 2006. – 384с.*
 26. Романова О. В. Особливості застосування вокальних дихальних вправ у класі естрадного вокалу. *Естрадне та джазове мистецтво в контексті сучасної освіти: матеріали I Всеукр. наук.-творчої конф., 21 лют. 2013 р. Київ, 2013. С. 93–98.*
 27. Рябуха Т. М. Витоки та інтонаційні складові української пісенної естради: дис. ... канд. мистецтвознав.: 17.00.03. Харків, 2017. 203 с.
 28. Самарська К. Ю. Особливості і специфіка музичного естрадного мистецтва / К. Ю. Самарська // *Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. Пед. науки.* - 2012. - № 19. - С. 185-190.
 29. Самарська К. Ю. Проблема формування духовної особистості засобами естрадного мистецтва / К. Ю. Самарська // *Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. Пед. науки.* - 2012. - № 19, ч. 3. С. 69-73.
 30. Самая Т. Інноваційні тенденції вокальної педагогіки в естрадно-джазовій освіті. *Естрадне та джазове мистецтво в контексті сучасної освіти : матеріали I Всеукр. наук.-твор. конф. (в рамках Всеукраїнського фестивалю «Зимові джазові зустрічі») пам'яті Євгена Дергунова, 21 лют. 2013 р. Київ, 2013. С. 99–101.*
 31. Самая Т. В. Вокальне мистецтво естради як чинник культурного життя України другої половини ХХ – початку ХХІ століття: дис. канд. мистецтвознав.: 26.00.01. Київ, 2017. 199с.
 32. Смородська М. М. Стиль соул в естрадно-джазовому вокальному мистецтві другої половини ХХ століття: дис. ... канд. мистецтвознав.: 17.00.03 /Харківська державна академія культури, Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. Харків, Суми, 2020. 237с.
 33. «Сучасні естрадні вокалізи на основі популярної та джазової музики.» Педагогічний репертуар вокаліста, навчально-методичний посібник / упорядник: І.О.Кдирова, А.А.Хлопотова -Ч.2. - Київ: Вид. КНУКіМ, 2017.215 с.
 34. Станіславська К. *Мистецько-видовищні форми сучасної культури: монографія*. Київ: НАКККіМ, 2012. 320 с.
 35. Ткаченко Т. Особливості викладання естрадного вокалу на музично-педагогічних факультетах педагогічних вузів України / Т. Ткаченко // *Молодь і ринок.* - 2011. - № 1. - С. 97-101.
 36. Тормахова В. М. Українська естрадна музика і фольклор: взаємопроникнення і синтез : Автореф. дис... канд. мистецтвознав. / В. М. Тормахова; Нац. муз. акад. України ім. П.І.Чайковського. - К., 2007. - 17 с.
 37. Шехтман Г. М. Ретроспектива естрадно-вокального виконавства ХХ ст. (на матеріалі українсько-російської та німецької традицій) : автореф. Дис. канд. мистецтвознав. : 17.00.03

38. Г. М. Шехтман; Харк. нац. ун-т мистец. ім. І.П. Котляревського. - Х., 2011. - 16 с.
39. <http://slovopedia.org.ua/58/53412/388295.html>
40. <https://uk.wikipedia.org/>
41. <http://int-konf.org/konf022015/1012-gmirna-s-v-metod-formuvannya-navichok-vokalnoi-mprovzacyi-ta-nterpretacyi-v-proces-fahovogo-navchannya.html>

Політика освітнього компоненту

Протягом восьми семестрів вивчення навчальної освітнього компоненту Спеціальний клас за видами. Сольний спів здобувачі вищої освіти закріплюють та поглиблюють знання, вдосконалюють вміння та навички, отримані на базі освітньої програми молодшого спеціаліста, фахового молодшого бакалавра, школи мистецтв.

В процесі вивчення курсу здобувачі формують загальні та спеціальні (фахові) компетентності, знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності, здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності, вивчають характеристики основних принципів та методів вокального навчання, формування вокальних та художньо виконавських навичок; вміння використовувати у роботі принципи та методи при постановці голосу.

Основні поняття курсу «Спеціальний клас (за видами)», Курс сольний спів, які повинен знати здобувач: голосовий апарат, голосові зв'язки, голосовий режим, діафрагма, вдихаючі і видихаючі м'язи, співоче дихання, опора звука й опора дихання, артикуляційний апарат: язик, нижня щелепа, губи, надгортанник, резонатори: головні – лобні та гайморові пазухи, глотка, порожнини рота і носа, губні – порожнина грудної клітки, трахея, бронхи, резонуючі поверхні – надгортанник, м'яке піднебіння, зуби, співочий зівок, передчуття звука (уявний звук), звукоутворення, звуковедення, інтонування, «атака» звука (уявний звук), динаміка звука, енергетична амплітуда звучання голосу, форсований звук, висока вокальна позиція звучання голосу, діапазон, регістри, перехідні звуки, примарний тон, зона, тембр, обертони, теситура, розспівування, вокальні вправи: спів на одній ноті, спів інтервалів секунди, тризвука, арпеджіо, різних комбінацій інтервалів і стрибків, вокальна техніка, технічні прийоми звуковедення, вокалізація legato, staccato, хроматизми, кантілена, різні метроритми, музична термінологія, музичний аналіз твору, культура вокального слова, словесні наголоси та сильні долі в музиці, акомпанемент, творче осмислення задуму авторів твору, смислові наголоси, завершеність усвідомлення фрази, акторське проживання змісту твору, вокальний образ, відчуття співавторства, динаміка самовираження, творче уявлення, емоційно-психологічне виявлення творчого задуму, емоційно-сміслової логіки розвитку вокального твору, енергетика розвитку кульмінації, виразність акторської пластики, енергетика акторського руху, ракурси, хореографічна пластика, фізіологічні й акустичні явища співочого голосу, «субтон», відчуття «часу» в музиці та співі, риси особистості, імідж, манера виконання, професійне спілкування зі слухачем, акустична звукопідсилювальна апаратура, професійний мікрофон, індивідуальні параметри настроювання акустичної звукопідсилювальної апаратури.

У наслідок вивчення освітнього компоненту здобувач повинен знати:

- отримати дані про анатомію голосового апарату, режим роботи та гігієну співочих голосів;
- оволодіти в діапазоні свого голосу вокально-технічними прийомами правильного звуковибудовування різними видами звуковедення;
- засвоїти необхідні навички вокального мистецтва;
- ознайомитися з вокально-педагогічним і художнім репертуаром;
- навчитися вільно володіти голосом, імпровізувати;
- сформувати навички інтерпретації творів;
- оволодіти різними засобами поліритмії (звуковибудовування): відчуттям ансамблю, почуттям ритму;
- розвинути музичну виразність.

Здобувач повинен вміти:

- показувати голосом правильне вокальне звучання;
- володіти вокально-технічними прийомами звуковибудовування, звуковедення та музичної нюансировки;
- імпровізувати, володіти різними засобами поліритмії;
- слідувати за чіткою вокальною вимовою, добиватися якісної дикції;
- працювати з мікрофоном та апаратурою;
- розкривати характер вокального твору засобами художньо-технічних прийомів.

Процес формування необхідних виконавських навичок здобувачів освіти, розвиток вокального слуху, знання методичних прийомів та успішне використання отриманих знань на практиці – усе це знаходиться в прямій залежності від рівня особистого засвоєння здобувачами вокально-технічних прийомів звуковибудовування.

Практичне засвоєння основ співочого звуковибудовування та вибір методів роботи викладача залежить від індивідуальних особливостей, вокальних, музичних і, у цілому, психофізичних даних здобувача. Виходячи з цього, програма засвоюється у формі індивідуальних занять і диференційного педагогічного підходу до розвитку вокальних навичок здобувачів освіти.

Для активного засвоєння освітнього компоненту викладач з самого початку роботи у вокальному класі скоординує його з іншими освітніми компонентами освітньої програми.

Контроль якості знань здобувачів вищої освіти:

Протягом навчання використовується система кредитно-модульного контролю. До структури модуля освітнього компоненту входять:

- аудиторна практична робота здобувача освіти або спілкування через сервіси онлайн-зв'язку (за умови дистанційного навчання);
- виконання індивідуальних завдань
- фронтальне опитування, виконання індивідуальних завдань, розв'язання практичних ситуацій, виконання практичних завдань;
- самостійна робота здобувача освіти;

Протягом навчання постійно здійснюється поточний контроль, в кінці кожного семестру модульний (семестровий) контроль – диференційований залік та/або екзамен.

Поточний контроль - це оцінювання засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу під час проведення індивідуальних занять.

Модульний (семестровий) контроль – це період підведення підсумків навчальної роботи студентів протягом семестру (модуля).

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачам освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Політика оцінювання.

Оцінювання поточної діяльності проводиться на кожному занятті при засвоєнні кожної теми змістовного модуля. За поточну навчальну діяльність здобувачам вищої освіти виставляються бали за всі види діяльності, які в кінці вивчення модуля підсумовуються.

Контроль засвоєння модуля проводиться на останніх практичних заняттях вивчення тем. До контролю модуля допускаються лише ті здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт, передбачених навчальною програмою (відпрацьовані пропущені заняття тощо).

Оцінювання диференційованого заліку відбувається за 20-бальною шкалою.

Оцінювання екзамену відбувається за 30-бальною шкалою.

За результатами семестру здобувач освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною шкалою, яка

розраховується як середньозважене оцінок: за змістові модулі, самостійну роботу, диференційований залік та/або екзамен. **Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав від 60 до 100 балів.** Загальний рейтинг з модуля (освітнього компоненту) **не перевищує 100 балів.** Результати модульного контролю знань фіксується в індивідуальному плані здобувача освіти. Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) визначаються кафедрою, й доводяться до відома здобувачів освіти на початку семестру

Оцінювання окремих видів навчальної роботи

Вид діяльності здобувача вищої освіти	МОДУЛЬ 1		МОДУЛЬ 2		МОДУЛЬ 3		МОДУЛЬ 4		МОДУЛЬ 5		МОДУЛЬ 6		МОДУЛЬ 7		МОДУЛЬ 8	
	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів
Робота на індивідуальних заняттях	9	45	7	35	9	45	7	35	9	45	7	35	7	35	9	45
Колоквіум	2	10	2	10	1	5	2	10	1	5	2	10	1	5	2	10
Концертний виступ	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	50	1	5
Самостійна робота	4	20	3	15	3	15	3	15	3	15	3	15	3	16	3	15
Диф. залік	1	20			1	20			1	20					1	20
Екзамен			1	30			1	30			1	30	1	30		
	17	100	15	100	17	100	15	100	17	100	15	100	15	100	17	100
Курсова робота															1	100
Атестаційний екзамен. Публічна демонстрація сольної концертної програми															1	100

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FХ, F).

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
74-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-73	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)

60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Політика щодо перескладання та оскарження оцінки.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу голови кафедри за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи здобувач освіти повідомить його про своє рішення.

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні «Про академічну доброчесність» КЗВО КОР «Академії мистецтв імені Павла Чубинського»

Політика щодо відвідування.

Відвідування видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського». Присутність здобувачів – це важливий критерій оцінювання результатів навчання, зважаючи на теоретичну і практичну складність освітнього компоненту. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою. За умови дистанційного навчання важлива присутність здобувача освіти та систематичне виконання завдань під час онлайн-зустрічей у Google-Meet. Запізнення на фахові заняття є не припустимими.

СИЛАБУС КУРСУ СПЕЦІАЛЬНИЙ КЛАС ЗА ВИДАМИ. (ФОРТЕПІАНО, СИНТЕЗАТОР)

Освітній ступінь «Бакалавр»
Спеціальність В5 «Музичне мистецтво»
Освітня програма «Музичне мистецтво естради»
Рік навчання: I, II, III, IV;
Семестр: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Кількість кредитів: 24
Мова викладання: **українська.**

Керівник курсу:

Полянський В'ячеслав Анварович,
заслужений діяч мистецтв України, професор.

Контактна інформація: slavaslava1945@gmail.com

Прореквізити, постреквізити освітнього компоненту

Прореквізити освітнього компоненту: Сольфеджіо, Теорія музики, Гармонія, Аналіз музичних творів, Історія світової музики, Історія української музики, Історія світової естради, Історія української естради, Сценічно-виконавська майстерність, Постановка голосу та музичного апарату.

Постреквізити освітнього компоненту: Клас ансамблю, Методика викладання фахових дисциплін, Методика і практика роботи з ансамблем, Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару, Педагогічна практика, Концертно-виконавська практика

Призначення освітнього компоненту

Відповідно до освітньої програми «Музичне мистецтво естради», вивчення освітнього компоненту повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН 5
Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.	ПРН 6
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	ПРН 7
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій	ПРН 8
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті /	ПРН 14

вокалу /диригування / теорії, історії музики / композиції.	
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17

Відповідно до освітньої програми: «Музичне мистецтво естради» вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття таких компетентностей:

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, звукорежисури, музичного оформлення та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 7	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 10	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 12	Здатність працювати автономно.
ЗК 15	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 17	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності (СК)

СК 1	Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.
СК 2	Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.
СК 3	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
СК 4	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
СК 6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
СК 9	Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
СК 10	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
СК 11	Здатність оперувати професійною термінологією.
СК 12	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
СК 13	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
СК 16	Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.
СК 17	Здатність застосовувати традиційні та альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.
СК 18	Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Програмні компетентності за професійним стандартом

Перелік трудових функцій

Компетентності	Шифр
Здатність працювати індивідуально та в команді	ЗК 4
Здатність застосовувати у діяльності професійну термінологію	ЗК 6
Здатність планувати та організовувати діяльність відповідно до обсягу та особливостей завдань	ЗК 7

Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
А. Організація та проведення навчання	А1. Здатність забезпечувати досягнення результатів навчання	А1.31. Предметна область А1.33. Професійна термінологія А1.34. Зміст, цілі та програмні результати навчання А1.36. Технічні засоби і обладнання, які можуть застосовуватись в освітньому процесі відповідно до виду мистецтва	А1.У1. Володіти фаховими навичками в обсязі необхідному для викладання А1.У2. Організовувати навчальні заняття різних видів А1.У4. Обирати, застосовувати, адаптувати та коригувати методи, прийоми, засоби, технології навчання для забезпечення досягнення учнем програмних результатів навчання
	А4. Здатність навчати, вести ділову та професійну комунікацію державною мовою	А4.31. Норми української літературної мови та норми використання усного та писемного мовлення	
	А5. Здатність планувати	А5.31. Основи, принципи та етапи планування навчального процесу	А5.У2. Планувати навчальні заняття та форми роботи
В. Участь в організації освітнього процесу та методичне забезпечення навчання	В 2 Здатність до поширення власного професійного досвіду	В2.31. Форми, способи та методи поширення власного професійного досвіду	В2.У1. Презентувати власний професійний досвід (прийоми, методи, технології навчання тощо) та зважати на рекомендації колег
Г. Безперервний професійний розвиток	Г1. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби у власному професійному розвитку	Г1.31. Документи, способи та методи самооцінювання педагогічних і фахових компетентностей	Г1. У1. Аналізувати та оцінювати результати власної професійної діяльності (з урахуванням результатів навчання учнів), власний рівень професійної компетентності та його вплив на результати професійної діяльності Г1. У2. Визначати відповідність власних професійних компетентностей чинним вимогам, сильні і слабкі сторони власної педагогічної діяльності, потребу в розвитку власних компетентностей
	Г2. Здатність визначати напрями, види та способи підвищення рівня власних педагогічних та фахових компетентностей		Г2. У1. Обирати вид освіти (формальний, неформальний, інформальний) для підвищення рівня педагогічних та фахових компетентностей Планувати і організувати процес самоосвіти

Спеціальний клас за видами фортепіано, синтезатор належить провідне місце в комплексі дисциплін, спрямованих на формування професійних якостей музиканта естрадно-джазового напрямку. Досконале володіння музичним інструментом, вміння високохудожньо інтерпретувати художні твори є обов'язковим показником рівня професійної підготовки.

Дисципліна «Спеціальний клас за видами» є важливою складовою інструментально-виконавської

та професійно-педагогічної підготовки майбутнього фахівця, передбачає оволодіння сучасними інструментально-виконавськими прийомами, що необхідні для роботи, навичками читання з аркуша, здатності до створення та реалізації власних концепцій в інструментально-виконавській діяльності.

Мета курсу – підготувати кваліфікованих спеціалістів, які володітимуть комплексом фахових знань і вмінь, музично-виконавською майстерністю, високою виконавською культурою, що необхідні для діяльності в якості артистів естрадного оркестру (ансамблю), концертних виконавців, педагогів.

Завдання курсу:

- розвивати музичне мислення;
- набути навички інтерпретації творів найрізноманітніших стилів і напрямків;
- теоретично аналізувати музичний твір у структурному, текстологічному, історико-типологічному аспектах;
- глибоко відчувати стилістику виконуваних творів;
- вміти створити глибину і перспективу звучання музичної композиції;
- оволодіти тембральною процесуальністю виконання;
- володіти різноманітними прийомами гри на музичному інструменті;
- опанувати штрихову техніку;
- вільно орієнтуватися в темпо, метроритмічних структурах виконання;
- виробити слухомоторну орієнтацію;
- оволодіти різноманітними засобами акцентуації;
- вільно імпровізувати;
- набути навички довготривалого запам'ятовування музичних творів;
- володіти власними емоціями, артистичною поведінкою на сцені;
- формувати досвід концертно-виконавської діяльності;
- накопичити концертний репертуар.

Практична спрямованість

Протягом вивчення навчального освітнього компоненту «Спеціальний клас за видами» фортепіано, синтезатор здобувачі вищої освіти закріплюють та поглиблюють знання, вдосконалюють вміння та навички.

В процесі вивчення курсу здобувачі формують загальні та фахові компетентності, знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності, здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.

Освітній компонент забезпечує підготовку фахівців для сфери музичного мистецтва та спрямована на набуття здобувачами теоретичних знань і практичних навичок, необхідних для професійної діяльності виконавця на фортепіано, клавішах, а також на розвиток естетичного художнього смаку та формування професійного ставлення до мистецтва.

Організація навчального процесу на кафедрі приділяє велику роль практичній діяльності, яка показує наскільки знання студентів змогли перетворитися у практичні уміння та навички через реалізацію особистісних цінностей. Практична робота та активне залучення студентів у роботі професійних колективах надає можливість оптимізувати особистісний розвиток студентів, набути досвід та створює умови для творчої самореалізації.

Для вдосконалення підготовки та стимулювання здобувачів вищої освіти у професійній підготовці є практична робота у професійних колективах, ознайомлення з роботою колективів, проходження практичної підготовки інструментальної виконавської діяльності.

Зміст і структура освітнього компоненту

№ тижня	назва теми	години ауд.	завдання для самостійної роботи
МОДУЛЬ 1. I курс, I семестр			
Змістовий модуль 1			
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	Тема 1. Робота над постановкою <i>робота на індивідуальних заняттях:</i> вивчення технічних вправ, гам, етодів теоретичний та виконавський аналіз програмних творів	45	Підготувати програму для демонстрації інструментальних здібностей. Пристосувати інструмент з урахуванням основних компонентів постановки. Ліквідувати постановочні недоліки, що сприяють скутості виконавського апарату. Відпрацювати скоординованість дій правої і лівої рук.
Змістовий модуль 2			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 2. Робота над аплікатурою <i>робота на індивідуальних заняттях:</i> вивчення творів різного характеру малої форми робота над програмними творами.	45	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Теоретичний аналіз програмного матеріалу – робота з науковою, методичною літературою Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу. Виставити аплікатуру в повільному темпі з урахуванням основних аплікатурних принципів: – природної послідовності пальців; – гри однакових груп одними пальцями. Досягнути природньо-зібраного положення руки. Відпрацювати беззвучну підміну пальців шляхом вправ. Відпрацювати перекладання пальців, контролюючи гнучкість зап'ястя. Відпрацювати прийом “ковзання”. Грати в швидкому темпі із збереженням аплікатурних принципів. Підготовка до опитування за темами теоретичного матеріалу. Підготовка до концертного виступу.
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
МОДУЛЬ 2. I курс, II семестр			
Змістовий модуль 3			
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	Тема 3. Робота над основними елементами музичної мови	45	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Теоретичний аналіз програмного матеріалу – робота з науковою, методичною літературою Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу. Працювати над перспективою звука (початок, кульмінація, закінчення). Працювати над виділенням одного з компонентів музичного цілого (мелодії, баса, акорда), надати характерних особливостей функціональному змісту, відокремити фрази або частини одна від одної. Відпрацювати атаку звука, туше відповідно

			до характеру музики. Дотримуватись чіткої тривалості звуку. Надати образності ритмічній організації звуків.
Змістовий модуль 4			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 4. Робота над темпом, метро-ритмом.	45	Опрацювання вправ та матеріалів затемою аудиторної роботи. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу. Розбивати рахунок на дрібні довжини в повільному темпі. Відчувати лічильну одиницю до початку гри з метою уникнення гри в повільному темпі. “Слухати” паузи, наповнювати їх емоційним змістом. Виконати технічно складні місця в єдиному темпі. Грати мелодійні місця з відчуттям метро-ритмічної пульсації. Виконувати ритмічні фігурації з дослуховуванням, без надмірного поспіху. Співставляти темпову єдність початку і кінця твору. Відпрацювати три основні варіанти свінгу (випередження, співпадання, відставання). Відпрацювати внутрітактові, міжтактові, послідовно розгорнуті і поєднані з паузами синкопи. Підготовка до опитування за темами теоретичного матеріалу. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань. Екзамен		
МОДУЛЬ 3. II курс, III семестр			
Змістовий модуль 5			
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	Тема 5. Робота над динамікою.	45	Опрацювання вправ та матеріалів затемою аудиторної роботи. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу. Віднайти образну асоціативність стосовно виконуваного твору. Відпрацювати “ступеневу” динаміку. Контролювати під час виконання стики контрастних побудов (pp-ff). Визначити місцеву кульмінацію і розкрити її в динамічному плані. Виконати твір динамічно з врахуванням місцевих і центральної кульмінацій. Виконати твір з позиції драматургії всього твору.
Змістовий модуль 6			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 6. Робота над мелодією.	45	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Теоретичний аналіз програмного матеріалу – робота з науковою, методичною літературою

			<p>Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.</p> <p>Виконати групування мелодії на фрази.</p> <p>Визначити фразуючі ліги.</p> <p>Виконати цезури між фразами.</p> <p>Розрізнити і передати виражальний зміст опорних звуків, ввідних тонів, альтерації.</p> <p>Передати цілісність мелодичної лінії.</p> <p>Підготовка до опитування за темами теоретичного матеріалу.</p> <p>Підготовка до концертного виступу.</p>
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
МОДУЛЬ 4. II курс, IV семестр			
Змістовий модуль 7			
1, 2, 3, 4, 5 , 6, 7, 8	Тема 7. Робота над гармонією.	45	<p>Опрацювання вправ та матеріалів затемою аудиторної роботи.</p> <p>Теоретичний та гармонічний аналіз програмного матеріалу – робота з науковою, методичною літературою</p> <p>Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.</p> <p>Грати композицію у вигляді гармонічної схеми.</p> <p>Відпрацювати голосоведення стосовно змін альтерації, модуляції.</p> <p>Виконати твір із збереженням логіки гармонічного розвитку, її функціональної взаємозалежності.</p>
Змістовий модуль 8			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 8. Робота над штрихами.	45	<p>Опрацювання вправ та матеріалів затемою аудиторної роботи.</p> <p>Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.</p> <p>Відпрацювати штрихи в повільному темпі.</p> <p>Зосередити увагу при виконанні комбінованих штрихів.</p> <p>Відпрацювати прийоми гри на інструменті.</p> <p>Якісно виконати штрихи стосовно образного характеру виконуваної музики.</p> <p>Підготовка до опитування за темами теоретичного матеріалу.</p> <p>Підготовка до концертного виступу.</p>
	Модульний контроль знань. Екзамен		
МОДУЛЬ 5. III курс, V семестр			
Змістовий модуль 9			
1, 2, 3, 4, 5 , 6, 7, 8	Тема 9. Робота над сценічною культурою виконавця.	45	<p>Опрацювання вправ та матеріалів затемою аудиторної роботи.</p> <p>Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.</p> <p>Грати твір з будь-якого розділу, частини.</p> <p>Усвідомити логіку музичного розвитку композиції.</p> <p>Аналізувати причини сценічних невдач.</p> <p>Виконувати твори під час домашніх занять перед знайомою аудиторією.</p>

			Грати твори в певній послідовності з метою емоційного-образного “переключення”. Викликати асоціативні порівняння. Повторювати опрацьований репертуар.
Змістовий модуль 10			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 10. Робота над репертуаром	45	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Теоретичний аналіз програмного матеріалу – робота з науковою, методичною літературою Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу. Виставити аплікатуру. Грати в різних темпах: від повільних до швидких. Видозмінювати штрихи. Зберегти єдину темпову цілісність. Змінювати ритмічне перегрупування. Виконувати технічний матеріал з застосуванням контрастних і поступових динамічних відтінків. Долати технологічні складності, доводити складні місця до автоматизації. Систематично працювати над технікою. Досягти точного виконання у встановленому темпі з урахуванням інтонаційних, ритмічних, динамічних, штрихових аспектів. Підготовка до опитування за темами теоретичного матеріалу. Підготовка до концертного виступу.
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
МОДУЛЬ 6. III курс, VI семестр. Змістовий модуль 11			
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	Тема 11. Вивчення творів поліфонічного складу	45	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Теоретичний аналіз програмного матеріалу – робота з науковою, методичною літературою Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу. Визначити аплікатуру кожного голосу. Грати окремий голос від початку до кінця цілком закінчено і виразно із збереженням самостійної мелодичної лінії. Попрацювати над попарною грою голосів (верхній-нижній, середній-нижній і т.д.). Грати голоси у метроритмічному відношенні і за характером туше. Виконати твір з рельєфним голосоведенням.
Змістовий модуль 12			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 12. Твір великої форми	45	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Теоретичний аналіз програмного

			<p>матеріалу</p> <p>Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.</p> <p>Виставити аплікатуру.</p> <p>Розібрати твір в повільному темпі.</p> <p>Опрацювати окремі фрагменти твору, технічно складні місця.</p> <p>Багаторазово повторити складні місця з метою вироблення автоматизму рухів у поєднанні з художньою виразністю.</p> <p>Відпрацювати метро-ритмічну структуру твору.</p> <p>Відпрацювати мелодичну лінію виразності з виявленням кульмінаційних точок.</p> <p>Досягнути контрастності тем та образів.</p> <p>Виконати твір із збереженням темпової єдності.</p> <p>Підготовка до опитування за темами теоретичного матеріалу.</p> <p>Підготовка до концертного виступу.</p>
Модульний контроль знань. Екзамен			
МОДУЛЬ 7. IV курс, VII семестр			
Змістовий модуль 13			
1, 2, 3, 4, 5, 6	Тема 13. П'єси естрадно-джазового спрямування за жанрово-стильовими ознаками	45	<p>Опрацювання вправ та матеріалів з метою аудиторної роботи.</p> <p>Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.</p> <p>Теоретичний аналіз програмного матеріалу.</p> <p>Відпрацювати синкопи, акценти стосовно стилістики твору.</p> <p>Відпрацювати ведення звукової матерії на основі ритмічних фігурацій.</p> <p>Виконати твір з підкресленням “блюзових” тонів.</p> <p>Виконати твір з відчуттям внутрішньої пульсації.</p>
Змістовий модуль 14			
7, 8, 9, 10, 11, 12	Тема 14. Удосконалення теоретичних та практичних знань, умінь, навичок	45	<p>Опрацювання вправ та матеріалів з метою аудиторної роботи.</p> <p>Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.</p> <p>Удосконалення використання творчих навичок роботи над музично-художнім образом творів</p> <p>Використання всіх виконавських засобів художньої виразності,</p> <p>Виховування виконавської витримки та артистизму під час концертних виступів,</p> <p>Володіння засобами вираження образного змісту творів</p> <p>Вивчення методичної літератури та вміння використовувати її у роботі.</p> <p>Підготовка до опитування за темами теоретичного матеріалу.</p>

			Підготовка до концертного виступу.
	Модульний контроль знань. Екзамен		
МОДУЛЬ 8. IV курс, VIII семестр			
Змістовий модуль 15			
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	Тема 15. Джазовий стандарт з власною імпровізацією.	31	Опрацювання вправ та матеріалів з метою аудиторної роботи. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу. Підібрати та проаналізувати відео, аудіо записи провідних виконавців. Виконавський аналіз програмного матеріалу. Визначити опорні ноти. Побудувати фрази. Розділити місце напруги і її розв'язання. Відпрацювати варіювання мелодичної і ритмічної імпровізації. Виконувати імпровізацію з чергуванням сольної імпровізації і акомпанементом.
Змістовий модуль 16			
8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15	Підготовка концертної програми. Вивчення творів різного характеру, стилю, форми Робота на програмними творами.	35	Підготовка до опитування за темами теоретичного матеріалу. Підготовка до концертного виступу.
16	Курсова робота з фаху	24	Опрацювати наукову та методичну літературу для формування курсової роботи
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
	Атестаційний екзамен.		Підготовка до публічної демонстрації сольної концертної програми

Самостійна робота

Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає у вивченні музичного твору з освоєнням його ідейно-художнього змісту, практичному оволодінні технікою гри, осмисленні виконавських прийомів, структури твору. Ознайомлення з твором передбачає знання епохи його створення, ідейно-художніх і стилевих особливостей, музичної форми, фактури, особливостей мелодії, гармонічної мови. Після прослуховування твору в записі, читання нотного тексту з аркуша необхідно зробити теоретичний аналіз твору (архітектоніка, структура окремих тем і побудов, засоби музичної виразності) та узгодити техніку з емоційним началом, визначити художній рівень виконання.

В період навчання в університеті велике значення має організація самостійної роботи студента, тому при складенні індивідуального плану викладач повинне відвести цьому розділу значне місце.

Заняття під керівництвом викладача будуть мати відчутні результати тоді, коли вони підкреслені систематичною, чітко організованою самостійною роботою. Зміст самостійної роботи залежить від таких факторів, як тривалість навчання, рівень підготовки студента, його індивідуальні якості. В організації самостійних занять здобувача освіти, необхідно дотримуватися послідовності в роботі, а також рухатись у вивченні матеріалу від простого до складного.

Вимоги, якими здобувачі вищої освіти повинні керуватися при виконанні самостійної роботи:

- Знання свого інструмента, його художніх і технічних можливостей.
- Усвідомлення художнього змісту твору, стилістики, особливостей використання засобів музичної виразності.
- Визначення навчального завдання і конкретних рекомендацій викладача.
- Розподіл часу і застосування системності в організації занять.
- Самоконтроль, аналіз помилок та їх усунення.

– Опрацювання рекомендованої методичної літератури.

Успішному розвитку навичок самостійної роботи здобувача освіти повинні сприяти постійні завдання для домашнього вивчення та читки з аркуша найрізноманітнішого репертуару (починаючи від етюдного матеріалу та уривків з оркестрової (ансамблевої) літератури до концертного репертуару) із систематичною перевіркою цих завдань викладачем в класі.

Розподіл часу для самостійних занять.

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись раціонального режиму занять, який забезпечує розвиток його виконавської майстерності без шкоди для здоров'я. Загальна кількість часу, необхідного для продуктивних занять на інструменті, не повинна перевищувати 4-х годин, бажано, щоб це були ранкові години. Працювати над гамами та арпеджіо рекомендується протягом 30 хвилин за умови їх виконання в різних варіантах із застосуванням штрихів і динамічних відтінків. Після роботи над гамами необхідно 40–45 хвилин приділити етюдам чи спеціальним вправам. Другим етапом є робота над музичними творами як своєрідного підсумку попередньої роботи, де найбільш чітко проявляється взаємозв'язок технічних і музичних навичок.

Рекомендовані джерела

Основні

1. Андросова Д. В. Стильова емансипація музичного виконавства та методологія нової цілісностіаналізу музики. Міжнародний вісник: Культурологія. Філологія. Музикознавство. 2016. Вип. 1. С. 144-148
2. Бай Біль. Формування звуко-тембральних уявлень майбутніх учителів музики в процесіфортепіанного навчання [Текст] : автореф. дис канд. пед. наук : 13.00.02 / Бай Біль ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. - К., 2014. - 21 с.
3. Хрестоматія для фортепіано : навчальний посібник для здобувачів вищої освіти спеціальності 025 Музичне мистецтво / автори-упоряд. Гордійчук Л. В., Кругляченко А. Ю., Цейко Н. О. Луцьк :Терен, 2021. 92 с.
4. Гусев, Ігор Іванович. Джазові та естрадні п'єси українських композиторів для фортепіано [Ноти] / І. І. Гусев, Рясим Рамазанов. - Вінниця : Нова книга, 2008. - 68 с.
5. Давидов, Сергій Петрович. Фактурна організація джазового твору (на матеріалі фортепіанномистецтва) [Текст] : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03 / Давидов Сергій Петрович ; Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. - Харків, 2015. - 20 с.
6. Дворжак М. Джазові етюди для фортепіано, зошит 1, Київ: Музична Україна, 2016. 54 с.
7. Денисюк І. П роблема імпровізації у музичному виконавстві. / І. Денисюк// Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовціфахівців : методологія,теорія, досвід, проблеми: зб. наук, праць. - Випуск 42. -Київ-Вінниця : ТОВ фірма "Планер", 2015. - С. 214-219.
8. Денисюк І. Імпровізація як філософська, психолого-педагогічна тамист ецт взнавча проблема./ І. Денисюк // Науковий часопис НПУ ім.М. П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти : зб. наук,праць. - Вип. 18 (23). - К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2015. - С. 32-37.
9. Денисюк І. Розвиток художньої техніки виконавця в умовах сучасногомузикування / і. Денисюк / Наукові записки / Ред. кол. В. Ф. Черкасов, В. В.Радул, Н. С. Савченко та ін. - Вип. 150. - Серія : педагогічні науки. -Кропивницький: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2017.-С. 240-244
10. Денисюк І. П едагогічні умови формування навичок імпровізації майбутніх учителів музики / І. Денисюк // Музичне мистецтво ХХІ століття -історія, теорія, практика : зб. наук, праць Інституту музичного мистецтваДрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка [заг. ред. таупорядкування А. Душного]. —Дрогобич — Кельне —Каунас —Алмати : Посвіт,2016.-С . 130-135.
11. Дружинець М. Музичне естрадне мистецтво: жанрово стильова специфіка та еволюція. <https://ws-conference.com/webofscholar> 8(26), Vol.2, August 2018
12. Єртієв І. Д. Артистичний універсум музикантаінструменталіста: дис. доктора мист. : 17.00.03.К., 2016. 456 с.
13. Єртієва К. І. Фортепіанна гра як жанрово-комунікативний та інтерпретативно-стильовий феномен: автореф. дис канд. мистецтвознавства : 17.00.03 Одеса, 2019. - 17 с
14. Завгородня Г. Ф. Поліфонічні основи сучасного композиторського мистецтва. Аналітичні очерки : монографія / Г. Ф. Завгородня; Одес. нац. муз. акад. ім. А.В. Нежданової. - О. : Астропринт, 2012. - 302 с.
15. Зимогляд Н. Ю. Фортепіанне виконавство України в 30-ті рр. Хх ст Культура України. Випуск45. 2014
16. Зеленін В. В. Психолого-педагогічні умови професійної самоактуалізації музикантів- виконавців : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / В. В. Зеленін; Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. - К., 2012. - 20 с.
17. Капелюшок-Войченко, О. М. Вплив джазової музики на оновлення змісту навчання сучасної молоді України. Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/SOC_Gum/mz/ 2010
18. Катрич О. Виконавський стиль та музичне стилетворення (до питання моделювання аналітичної оптики). Наукові збірки Львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка. 2013. Вип. 29. С. 111- 118.

19. Кашкадамова Н. Виконавська інтерпретація у фортеп'яному мистецтві ХХ сторіччя: Підручник. Львів : КІНПАТРИ ЛТД, 2014. 344 с.
20. Кашкадамова Н. Фортеп'яно-виконавське мистецтво України. Історичні нариси. Львів: КІНПАТРИ ЛТД, 2017. 616 с.
21. Кіреєва В.Г., Н.І. Логвиненко. Сучасні тенденції українського фортеп'яного репертуару. «Наука. Релігія. Суспільство» № 1'2012.
22. Кривицька Т.А. К-63 Спеціальний музичний інструмент (фортепіано): основні етапи роботи над художнім твором: методичні рекомендації з вибіркової освітнього компоненту підготовки освітнього ступеня «Бакалавр» галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 025 «Музичне мистецтво» освітньої програми «Музичне мистецтво» денної та заочної форм навчання. – Луцьк: Вежа-Друк, 2018. – 19 с.
23. Лагодюк Н. Збірка джазових п'єс для фортепіано «Маленький джазмен», Київ, 2016. 27 с.
24. Лагодюк Н. Джазові етюди з імпровізацією. Київ, 2005. 22 с
25. Лозенко К. О. Синестезія як спосіб осягнення смислу музичного твору: теорія і практика ХХ -початку ХХІ століть : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03 / К. О. Лозенко; Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І.П. Котляревського. - Харків, 2016.
26. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. «Музика в ділозі з сучасністю: освітні, мистецтвознавчі, культурологічні студії/ К.:КНУКіМ, 2021. – 384С.
27. Михайлова О. Ю. Європейські фортеп'янні школи початку ХІХ століття: становлення піаністичних традицій (до 200-річчя видання "Gradus ad Parnassum" Муціо Клементі) Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. 2018. (№ 3.) С. 66-77.
28. Музика Срібної Землі. Т. 1 / упоряд. Телічко В. Ф. Ужгород : Карпати, 2017. 184 с.
29. Назаренко Н. В. Музична естетика : навч. посіб. для студ. спец. "Музичне мистецтво" / Н. В. Назаренко; Держ. закл. "Луган. нац. ун-т ім. Т. Шевченка". - Луганськ : ДЗ "ЛНУ ім. Т. Шевченка", 2012. - 207 с.
30. Наукові збірки Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка. Вип. 45. Музикознавчий універсум: збірник статей. Львів, 2019. 336 с
31. Піхтар О.А. Фортеп'яно-виконавське мистецтво: до проблеми оновлення методики виховання. Інноваційна педагогіка. Вип.6, К.:2018р. 73-76с.
32. Популярні, улюблені, незабутні [Ноти] : естрада, романс, джаз / пер. для фортепіано Л. В. Жул'євої ; [ред. Є. Д. Колесник]. - Вінниця : Нова Книга, 2013.
33. Пітерсон О. Джазові зошити 1-3. Київ: Музична Україна, 2014. 48с.
34. Полянський В. Американські блюзи. Київ: Мелосвіт, 2004. 64 с.
35. Полянський, В. Королі джазу [Текст] : сім етюдів-імпровізацій про зачинателів джазового піанізму / В. Полянський. - Л. : Кальварія, 2004. - 128 с
36. Полянський, В. А. Джазовий піанізм у контексті стилевих тенденцій фортеп'яно-виконавства ХХ ст. Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі. 2016. № 1. С. 40–45
37. Полянський, Тимур В'ячеславович. Традиційний джаз [Текст] / Тимур Полянський. - Київ :Музична Україна, 2015. - 333, [1] с. : фот., ноти. - Бібліогр.: с. 262-265.
38. Ревенко Н. Р 32 Інструментальне виконавство (Фортепіано) Частина І: навчально-методичний посібник / Н.Ревенко. – Миколаїв: «РАЛ-поліграфія», 2018. – 316 с
39. Сливко С. А. Формування музично-слухової активності здобувачів вищої освіти мистецьких спеціальностей у процесі інструментально-виконавської підготовки : автореф. дис. канд. пед. наук : 13.00.02 / С. А. Сливко; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К., 2013. - 20 с.
40. Сокол О. Виконавські ремарки: образ світу і музичний стиль / О. Сокол. - Одеса : Астропринт, 2013. - 276 с.
41. Стецюк, Б. А. (2018). Жанрово-стилістический комплекс фортеп'яного джаза. Традиції і новації у вищій архітектурно-художній освіті : зб. наук. пр. 2018. С. 90–97.
42. Супрун, О. В. Принципи академічної музики в творчості джазових піаністів – представників стилевого напрямку «Кул-джаз» (Cool-Jazz). Матеріали Чотирнадцятої Міжнародної науково-творчої дистанційної конференції. Київ: НАКККІМ. (2020). С. 74-76.
43. Толочко Л. М., Зиско В. В. Історія фавориту інструментального виконання двох останніх століть. XIV Міжнародна наукова інтернет-конференція ADVANCED TECHNOLOGIES OF SCIENCE AND EDUCATION
44. Чарующий свинг. Джазовые мелодии в стиле свинг (первая половина XX века) [Ноты]. - Х. :Фактор, 2007. - 32 с.
45. Шабанова Т. Д. Основи імпровізації : навч.-метод. посібник для ВНЗ культури і мистецтв І–Пр. а. Вінниця : Нова книга, 2008. 132 с
46. Шевченко А. С. Естрадно-джазова освіта в Україні: проблеми розвитку. Актуальні питання мистецької освіти та виховання, 2018. – Вип. 1 (11).
47. Юник Д. Г. Виконавська надійність музикантів: зміст, структура і методика формування. Київ : ДАКККіМ, 2009. 338 с.

48. Юник Д. Г., Юник Т. І. Інноваційна технологія розвитку мнемічних умінь здобувачів вищої освіти-піаністів у процесі роботи над музичними творами // Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Вип. 2. Бердянськ: БДПУ, 2017. 336 с.

Додаткові:

1. Баклаженко Є. В. Реалізація педагогічних умов підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до співробітництва з учнями // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія. 2015. Вип. 43. С. 164-170.
2. Гусев, Ігор Іванович. Джазові та естрадні п'єси українських композиторів для фортепіано [Ноти] / І. І. Гусев, Расім Рамазанов. - Вінниця : Нова книга, 2008. - 68 с.
3. Гур'янова Н. М. Вдосконалення виконавської майстерності - найважливіший аспект формування музичного мислення майбутнього вчителя музики // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Мистецтвознавство. Архитектура. 2011. № 2. С. 176-178.
4. Гуральник Н. П. Українська фортепіанна школа ХХ століття у контексті розвитку теорії і практики музичної освіти: дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.01. К., 2008. – 503 с.
5. Гуральник Н.П. Українська фортепіанна школа ХХ ст. в контексті музичної педагогіки: історико-методологічні аспекти: [монографія]. К.: НПУ, 2007. 460 с.
6. Гуральник Н.П. Функціональна сутність української фортепіанної школи в парадигмі музично-педагогічної освіти // Науковий часопис НПУ ім. М. Драгоманова :зб. наук. праць. К. : НПУ, 2006. Вип.3 (8). Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти. С. 9-15.
7. Мозгальова Н. Г. Змістове наповнення поняття «інструментально-виконавська підготовка» вчителя музики // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 14: Теорія і методика мистецької освіти. 2010. Вип. 9. С. 39-43.
8. Омельченко Т. А. Фортепіанна педагогіка Бориса Милича // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. 2015. № 2. С. 69-81.
9. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти : зб. наук. ст. Вип. 57 / Харків. нац. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського ; упоряд. Л. В. Шаповалова. Харків : ХНУМ, 2020. 316 с
10. Ревенчук В. В. Фортепіанна підготовка як складова професійного становлення майбутнього вчителя музики // Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Психолого-педагогічні науки. 2017. № 1. С. 163–167.
11. Сташевська І. О. Функціональне значення мистецької освіти в сучасному суспільстві: соціокультурний аспект // Наукові записки Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Сер. : Педагогічні науки. 2017. Вип. 157. С. 20-24.
12. Lopes, Paul. The rise of a jazz art world [Text] / P. Lopes. - Cambridge : Cambridge UP, 2002. - VII, 294 p. - Бібліогр.: p. 279-286.
13. Dorůžka, Lubomír. Tvá jazzu [Text] / L. Dorůžka, J. Škvorecký. - Praha : Státní hudební vydav., 1964. – 321p
14. Berendt, Joachim. The new jazz book [Text] : a history and guide / J. Berendt. - London : Jazz bookclub : Peter Owen, 1965. - 314 p.
15. The Beatles. 100 Hits for All Keyboards. Wise Publications. 1988. 207p.
16. George Gershwin. Selected Songs, at the Piano, Chappell & CO. LTD., London, w.1.155 p.
17. Easy 4-Chord Keyboard Songbook: Popular Hits, Wise Publications. UK. 2015. 24 p.
18. Evans P., Scott D. 100 of Best Songs Ever! For Keyboard. Musik Sales Ltd. 2000. 230 p.
19. Schmitz M. Jazz Parnass fur Klavier. Band 1, 2. VEB Deutscher Verlag Musik Leipzig. 1979. 151 p.
20. Woods T. Easy Soloing for Blues Keyboard. Alfred Publishing Co inc. USA. 2007. 47 p.
21. ISSN 2353-8406 Knowledge, Education, Law, Management 2021 № 3 (39), vol. 1
22. Viktoriia Kushch. Współczesne interpretacje utworów kameralno-wokalnych iwana karabycia DOI: <https://doi.org/10.51647/kelm.2021.3.1.19>

Політика освітнього компоненту

Завдання педагога в класі Спеціальний клас за видами. Фортепіано, синтезатор полягає в максимальному сприянні розвитку музично-виконавських здібностей здобувач вищої освіти та формування його професійної майстерності. Роль педагога як безпосереднього керівника творчим розвитком здобувача освіти визначається системністю впливу на формування його логічного мислення, почуттів, постійне удосконалення виконавської техніки.

Успіх викладача великою мірою визначається його умінням індивідуально підійти до кожного здобувача вищої освіти. Для цього необхідно систематично вивчати особистість здобувача вищої освіти, знати, чим він живе і цікавиться.

Заняття з фаху базується на основі послідовно розробленої програми навчання. Добираючи репертуар, викладач повинен постійно мати на увазі індивідуальні особливості кожного здобувача вищої освіти, ступінь його обдарування, музичного розвитку та спеціальної підготовки. Крім цього, для викладача дуже важливо уявити собі як той чи інший здобувач вищої освіти зможе грати в майбутньому, і постійно шукати найкращі шляхи для досягнення мети. Вміння вірно оцінити та розпізнати можливості здобувача є головною метою викладача.

Один з важливих принципів керування процесом навчання – складання індивідуальних планів, що передбачає такі положення:

- доступність репертуару, тобто відповідність твору можливостям конкретного здобувача вищої освіти як з технічного, так і з художнього боку;
- послідовність зростання складностей як в технічному, так і в художньо-образному аспектах;
- різноманітність репертуару, тобто розвивати здобувача на творах різних стилів і напрямів зарубіжних і вітчизняних композиторів.

До індивідуального плану здобувача вищої освіти слід включати високохудожні твори. Протягом навчання здобувач вищої освіти має досконало опанувати виконавське мистецтво в різноманітних стилях і жанрах: старовинна музика, твори композиторів-класиків, сучасні естрадні твори, твори класиків джазового мистецтва.

Навички soft skills:

Навички самоорганізації. Презентаційні навички.

Здатність оволодівати сучасною інформацією. Демонструвати критичне мислення.

Участь в концертних програмах Академії.

Самовдосконалення в творчих концертних заходах, набуття практичних компетентностей музичного мистецтва.

Контроль якості знань здобувачів вищої освіти:

Протягом навчання використовується система кредитно-модульного контролю. До структури модуля освітнього компоненту входять:

- аудиторна практична робота здобувача освіти або спілкування через сервіси онлайн-зв'язку (за умови дистанційного навчання);
- виконання індивідуальних завдань
- фронтальне опитування, виконання індивідуальних завдань, розв'язання практичних ситуацій, виконання практичних завдань;
- самостійна робота здобувача освіти.

Протягом навчання постійно здійснюється поточний контроль, в кінці кожного семестру модульний (семестровий) контроль – диференційований залік та/або екзамен.

Поточний контроль - це оцінювання засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу під час проведення індивідуальних занять.

Модульний (семестровий) контроль – це період підведення підсумків навчальної роботи здобувачів вищої освіти протягом семестру (модуля).

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачам освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Політика оцінювання.

Оцінювання поточної діяльності проводиться на кожному занятті при засвоєнні кожної теми змістовного модуля. За поточну навчальну діяльність здобувачам вищої освіти виставляються бали за всі види діяльності, які в кінці вивчення модуля підсумовуються.

Контроль засвоєння модуля проводиться на останніх практичних заняттях вивчення тем. До

контролю модуля допускаються лише ті здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт, передбачених навчальною програмою (відпрацьовані пропущені заняття тощо).

Оцінювання диференційованого заліку відбувається за 20-бальною шкалою.

Оцінювання екзамену відбувається за 30-бальною шкалою.

За результатами семестру здобувач освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною шкалою, яка розраховується як середньозважене оцінок: за змістові модулі, самостійну роботу, диференційований залік та/або екзамен. **Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав від 60 до 100 балів.** Загальний рейтинг з модуля (освітнього компоненту) **не перевищує 100 балів.** Результати модульного контролю знань фіксується в індивідуальному плані здобувача освіти. Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) визначаються кафедрою, й доводяться до відома здобувачів освіти на початку семестру

Оцінювання окремих видів навчальної роботи

Вид діяльності здобувача вищої освіти	МОДУЛЬ 1		МОДУЛЬ 2		МОДУЛЬ 3		МОДУЛЬ 4		МОДУЛЬ 5		МОДУЛЬ 6		МОДУЛЬ 7		МОДУЛЬ 8	
	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів
Робота на індивідуальних заняттях	9	45	7	35	9	45	7	35	9	45	7	35	7	35	9	45
Колоквіум	2	10	2	10	1	5	2	10	1	5	2	10	1	5	2	10
Концертний виступ	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	50	1	5
Самостійна робота	4	20	3	15	3	15	3	15	3	15	3	15	3	16	3	15
Диф. залік	1	20			1	20			1	20					1	20
Екзамен			1	30			1	30			1	30	1	30		
	17	100	15	100	17	100	15	100	17	100	15	100	15	100	17	100
Курсова робота															1	100
Атестаційний екзамен. Публічна демонстрація сольної концертної програми															1	100

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, F, F).

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)

74-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-73	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Політика щодо перескладання та оскарження оцінки.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу голови кафедри за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи здобувач освіти повідомить його про своє рішення.

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні «Про академічну доброчесність» КЗВО КОР «Академії мистецтв імені Павла Чубинського»

Політика щодо відвідування.

Відвідування видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського». Присутність здобувачів – це важливий критерій оцінювання результатів навчання, зважаючи на теоретичну і практичну складність освітнього компоненту. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою. За умови дистанційного навчання важлива присутність здобувача освіти та систематичне виконання завдань під час онлайн-зустрічей у Google-Meet. Запізнення на фахові заняття є не припустимими.

СИЛАБУС КУРСУ «СПЕЦІАЛЬНИЙ КЛАС ЗА ВИДАМИ» БАС-ГІТАРА

Освітній ступінь «Бакалавр»

Спеціальність В5 «Музичне мистецтво»

Освітня програма «Музичне мистецтво естради»,

Рік навчання: I, II, III, IV;

Семестр: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Кількість кредитів: 24

Мова викладання: **українська.**

Керівники курсу

Шаршов Євген Юрійович викладач кафедри
«Музичне мистецтво естради»

Контактна інформація: +38 096 727 15 20

Прореквізити, постреквізити освітнього компоненту

Прореквізити освітнього компоненту: Сольфеджіо, Теорія музики, Гармонія, Аналіз музичних творів, Історія світової музики, Історія української музики, Історія світової естради, Історія української естради, Сценічно-виконавська майстерність, Постановка голосу та музичного апарату.

Постреквізити освітнього компоненту: Клас ансамблю, Методика викладання фахових дисциплін, Методика і практика роботи з ансамблем, Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару, Педагогічна практика, Концертно-виконавська практика

Призначення освітнього компоненту

Відповідно до освітньої програми «Музичне мистецтво естради», вивчення навчальної освітнього компоненту повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН 5
Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.	ПРН 6
Володіти методами опрацювання музикознавчої	ПРН 7

літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій	ПРН 8
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.	ПРН 14
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17

Відповідно до освітньої програми: «Музичне мистецтво естради» вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття таких компетентностей:

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, звукорежисури, музичного оформлення та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 7	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 10	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 12	Здатність працювати автономно.
ЗК 15	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 17	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності (СК)

СК 1	Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.
СК 2	Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.
СК 3	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
СК 4	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
СК 6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
СК 9	Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
СК 10	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
СК 11	Здатність оперувати професійною термінологією.
СК 12	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
СК 13	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
СК 16	Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.
СК 17	Здатність застосовувати традиційні та альтернативні інноваційні технології музикознавчої,

	виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.
СК 18	Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Програмні компетентності за професійним стандартом Перелік трудових функцій

Компетентності	Шифр
Здатність працювати індивідуально та в команді	ЗК 4
Здатність застосовувати у діяльності професійну термінологію	ЗК 6
Здатність планувати та організовувати діяльність відповідно до обсягу та особливостей завдань	ЗК 7

Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
А. Організація та проведення навчання	А1. Здатність забезпечувати досягнення результатів навчання	А1.31. Предметна область А1.33. Професійна термінологія А1.34. Зміст, цілі та програмні результати навчання А1.36. Технічні засоби і обладнання, які можуть застосовуватись в освітньому процесі відповідно до виду мистецтва	А1.У1. Володіти фаховими навичками в обсязі необхідному для викладання А1.У2. Організовувати навчальні заняття різних видів А1.У4. Обирати, застосовувати, адаптувати та коригувати методи, прийоми, засоби, технології навчання для забезпечення досягнення учнем програмних результатів навчання
	А4. Здатність навчати, вести ділову та професійну комунікацію державною мовою	А4.31. Норми української літературної мови та норми використання усного та писемного мовлення	
	А5. Здатність планувати	А5.31. Основи, принципи та етапи планування навчального процесу	А5.У2. Планувати навчальні заняття та форми роботи
В Участь в організації освітнього процесу та методичне забезпечення навчання	В 2 Здатність до поширення власного професійного досвіду	В2.31. Форми, способи та методи поширення власного професійного досвіду	В2.У1. Презентувати власний професійний досвід (прийоми, методи, технології навчання тощо) та зважати на рекомендації колег
Г Безперервний професійний розвиток	Г1.Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби у власному професійному розвитку	Г1.31. Документи, способи та методи самооцінювання педагогічних і фахових компетентностей	Г1. У1. Аналізувати та оцінювати результати власної професійної діяльності (з урахуванням результатів навчання учнів), власний рівень професійної компетентності та його вплив на результати професійної діяльності Г1. У2. Визначати відповідність власних професійних компетентностей чинним вимогам, сильні і слабкі сторони власної педагогічної діяльності, потребу в розвитку власних компетентностей
	Г2. Здатність визначати напрями, види та способи підвищення рівня власних		Г2. У1. Обирати вид освіти (формальний, неформальний, інформальний) для підвищення

	педагогічних та фахових компетентностей		рівня педагогічних та фахових компетентностей Планувати і організувати процес самоосвіти
--	---	--	---

Вивчення навчального освітнього компоненту «Спеціальний клас за видами. Бас-гітара» є опанування музичного матеріалу, свідоме поєднання основних постулатів історії та теорії загальної і музичної педагогіки; доцільність практичного використання шедеврів світового музичного мистецтва різних епох, творів видатних композиторів - класиків та сучасних авторів, новітніх індивідуально-особистісних педагогічних технологій.

В процесі вивчення курсу здобувачі формують загальні та фахові компетентності, знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності, здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності, вивчають характеристики основних принципів та методів інструментального навчання, формування виконавських навичок.

Мета курсу:

Сформувані умінь і навички правильної постановки рук та звуковидобування, допомогти розвитку художньо-образного мислення, виявленню їх творчого потенціалу; сприяти реалізації набутих знань, умінь і навичок в подальшій професійній діяльності.

Здобути стійкі навички оволодіння інструментом (бас-гітара) а також оволодіти роботу з теоретичним, практичним та нотним матеріалом.

- набуття здобувачами освіти основних навичок гри на гітарі;
- ознайомлення з методикою навчання гри на інструменті;
- розширення загального музичного розвитку здобувачів вищої освіти та привиття естетичного смаку;
- прищеплення навичок самостійної роботи над музичним матеріалом;
- надання уявлення про засоби звуковидобування, прийомів гри;
- вміння акомпанувати на гітарі, застосовуючи акорди.

Завдання освітнього компоненту: засвоєння здобувачами освіти теоретичних знань та практичних навичок гри: розвиток музичного слуху, техніки, опанування знань зі звукової культури; оволодіння уміньми звукоутворення; стимулювання до самовиховання і самоосвіти, творчості та самостійності, для подальшого розвитку професійної діяльності майбутніх естрадних музикантів,

- навчити здобувачів вищої освіти самостійно застосовувати знання для засвоєння та розвитку виконавських умінь і навичок;
- створити належну теоретичну основу для вільного володіння понятійним апаратом;
- сформувати вміння застосовувати теоретичні знання у виконавській практиці.

Практична спрямованість

Складання методично продуманих програм на основі диференційованого підходу до навчання є невід’ємною умовою успішної роботи викладача та здобувача освіти. Художній розвиток у порівнянні з розвитком технічним значно більше залежить від індивідуальних особливостей, інтересів та творчих імпульсів здобувача освіти. Саме в індивідуальному підході до питань художнього розвитку з найбільшою силою виявляється творча сутність музичної педагогіки.

Прогресивний розвиток виконавської майстерності здобувача освіти забезпечується завдяки дотриманню принципів загальної та музичної педагогіки:

- свідомого самовдосконалення;
- індивідуального підходу;
- наступності навчання;
- поступового ускладнення навчального матеріалу;

- використання засобів наочності;
- опори на музично-слуховий контроль;
- розширення досвіду виконавської просвітницької діяльності.

У процесі опанування освітнього компоненту у майбутнього фахівця музичного мистецтва формується здатність до аналізу результатів власної виконавської діяльності, вільне оволодіння музичним інструментом, художня інтерпретація музичних творів, здатність розвивати оцінні та рефлексивні вміння, активізувати когнітивну сферу та максимальний розвиток пізнавальних можливостей.

Здобувач освіти повинен вільно, невимушено поводитися на сцені під час гри на музичному інструменті, його поведінка мусить узгоджуватися з вимогами щодо постановки музичного апарату, техніки, переживань і перевтілення, що координують і пов'язують його пластику з інструментально-творчим завданням, тобто перебувають у гармонії зі створюваним образом. Навчальний репертуар добирається згідно з навчальною програмою відповідно до інструментально-технічних та виконавських можливостей здобувача освіти, індивідуальних особливостей, темпераменту, з метою закріплення і вдосконалення навчально-виконавських навичок, оволодіння нормами сценічної культури. Поетапний контроль знань здобувачів вищої освіти здійснюється у вигляді публічного виступу.

Зміст і структура навчального освітнього компоненту

№ тижня	Назва теми	Години (ауд.)	завдання для самостійної роботи
МОДУЛЬ 1, I курс, I семестр			
Змістовий модуль 1			
1	Тема 1. Знайомство з навичками здобувачів вищої освіти.	5	Підготовка програми для ознайомлення з навичками. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
2, 3, 4, 5, 6	Тема 2. Будова бас-гітари, основи звуковидобування.	25	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи. Підготовка до опитування за темами теоретичного матеріалу
Змістовий модуль 2			
7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 3. Вивчення гамм.	60	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи. Підготовка до опитування за темами теоретичного матеріалу. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань Диференційований залік		
МОДУЛЬ II, I курс, II семестр			
Змістовий модуль 3			
1, 2, 3, 4	Тема 4. Вивчення аплікатурних рішень для виконання тризвуків та септакордів.	22	Аналіз методичної, наукової літератури з питань теми аудиторної роботи. Записати тези в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
5, 6, 7, 8	Тема 5. Робота над етюдами.	22	Аналіз методичної, наукової літератури теоретичний аналіз програмного матеріалу. Записати тези в опорний конспект.

			Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
Змістовий модуль 4			
9, 10, 11, 12	Тема 6. Робота над атакою в правій руці. Вправи для правої руки.	22	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
13, 14, 15, 16	Тема 7. Вправи на розвиток рухомості лівої руки. Вправи на координацію.	24	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань. Екзамен		
МОДУЛЬ III, II курс, III семестр			
Змістовий модуль 5			
1, 2, 3, 4	Тема 8. Робота над твором. Виявлення технічних складнощів.	24	Аналіз методичної, наукової літератури теоретичний аналіз програмного технічного матеріалу. Записати тези в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
5, 6, 7, 8	Тема 9. Фразування та штрихи.	26	Аналіз методичної, наукової літератури з питань теми аудиторної роботи. Записати тези в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум.
Змістовий модуль 6			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 10. Робота над п'єсами. Постановка концертного номеру.	40	Аналіз методичної, наукової літератури теоретичний аналіз програмного матеріалу. Записати тези в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
МОДУЛЬ IV, II курс, IV семестр			
Змістовий модуль 7			
1, 2, 3, 4	Тема 11. Розвиток навичок читання нот з листа.	26	Аналіз методичної, наукової літератури тема – значення читання з листа в творчій діяльності спеціаліста. Записати тези в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи
5, 6, 7, 8	Тема 12. Основи імпровізації. Застосування навичок імпровізації у виконанні творів.	26	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум.
Змістовий модуль 8			
9, 10, 11,	Тема 13. Основи джазового	38	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір

12, 13, 14, 15, 16	акомпанементу.		відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань. Екзамен		
МОДУЛЬ V, III курс, V семестр			
Змістовий модуль 9			
1, 2, 3, 4	Тема 14. Робота над вібрато та бендам, використання слайдів та доречність збагачення прийомами під час виконання композицій. Мелізми.	26	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
5, 6, 7, 8	Тема 15. Техніка “sweep” як спосіб виконання арпеджіо.	26	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум.
Змістовий модуль 10			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 16. Техніка “Terrping” як спосіб виконання арпеджіо. “Terrping” в імпровізації	38	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
МОДУЛЬ VI, III курс, VI семестр			
Змістовий модуль 11			
1, 2, 3, 4	Тема 17. Робота над чистою виконання. Техніки глушіння струн правою та лівою руками.	20	Аналіз відеозаписів з теми аудиторної роботи. Записати тези в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
5, 6, 7, 8	Тема 18. Виконання нонакордів та септакордів за допомогою прийомів “sweep, terrping”.	24	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум.
Змістовий модуль 12			
9, 10, 11, 12,	Тема 19. Техніки “hammer-on, pull-off”, вправи на легато.	23	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
13, 14, 15, 16	Тема 20. Техніка “chicken-picking” в обігруванні аккордів.	23	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань.		

	Екзамен		
МОДУЛЬ VII, IV курс, VII семестр			
Змістовий модуль 13			
1, 2, 3	Тема 21. Основи джазової імпровізації.	26	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи. Теоретичний аналіз програмного матеріалу.
4, 5, 6	Тема 22. Використання ладів народної музики.	26	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум.
Змістовий модуль 14			
7,8, 9, 10, 11, 12	Тема 23. Вивчення “swing” та “shafle”	38	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань. Екзамен		
МОДУЛЬ VIII, IV курс, VIII семестр			
Змістовий модуль 15			
1, 2, 3, 4	Тема 24. Використання позатональних ступенів. Застосування хроматизмів та цілотної гамми.	16	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
5, 6, 7, 8	Тема 25. Вивчення більш складних творів. Поповнення репертуару кращими зразками світової та української естрадної музики. Знайомство з національною спадщиною українського народу.	16	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи. Виконавський аналіз програмного репертуару
Змістовий модуль 16			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15	Тема 26. Блюзова гама та секвенції	28	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи. Виконавський аналіз програмного репертуару
16	Курсова робота з фаху	30	Опрацювати наукову та методичну літературу для формування курсової роботи
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
	Атестаційний екзамен.		Підготовка до публічної демонстрації сольної концертної програми

Самостійна робота

Самостійна робота є важливим елементом всієї системи підготовки у вищому навчальному закладі будь-якої форми навчання і сприяє кращому засвоєнню та ефективному опануванню навчального матеріалу.

Зміст самостійної роботи здобувачів вищої освіти у форматі освітнього компоненту «**Спеціальний клас за видами. Бас-гітара**» визначається робочою програмою освітнього компоненту, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота передбачає виконання різних видів завдань (репродуктивних, за зразком, реконструктивно-варіативних, частково-пошукових, навчально-дослідних), спрямованих на отримання, закріплення здобувачем освіти нових та набутих знань, їх систематизацію й узагальнення; формування практичних вмінь та навичок; контроль готовності здобувача освіти до аудиторних занять, інших контрольних заходів.

Під час розробки завдань для самостійного опрацювання теоретично-практичного матеріалу з освітнього компоненту «**Спеціальний інструмент за видами. Бас-гітара**», пропонуються до використання наступні форми:

- опрацювання та конспектування першоджерел, робота з основною музичною літературою;
- пошук та вивчення додаткової літератури;
- аналітична робота з записами;
- робота з пошуковими системами Інтернет;
- відпрацювання практичних вмінь та навичок

Літературні джерела

Основна

1. Бернат, Федір Федорович. Загальноєвропейський еталон гітарного виконавства та специфіка його національних втілень [Текст] : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03 / Бернат Федір Федорович ; Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. - Харків, 2019. 20 с.
2. Блажевич В. Еволюція розвитку виконавських традицій гітарного мистецтва у вітчизняному культурноосвітньому просторі. Естетика і етика педагогічної дії. 2017. Вип. 15
3. Вітошинський Л. Про мистецтво гри на гітарі = Cantabile e ritmico / Л. Вітошинський. - Л. : БаК, 2006. - 284 с. - (Cantabile e ritmico). - Бібліогр.: с. 280-282.
4. Волокушин, В. Ф. Романи и пісні під гітару шестиструнну [Текст] : [збірник] / Волокушин В. Ф. ; Укр. акад. оригин. идей. - Вінниця : [б. и.], 2013. - 216 с.
5. Дроздова, Олена Олегівна. Творча складова технології гітарного виконавського мистецтва [Текст] : автореф. Дис. канд. мистецтвознавства : 17.00.03 / Дроздова Олена Олегівна ; Одес. нац. муз. акад. ім. А. В. Нежданової. - Одеса, 2020. - 16 с.
6. Дроздова О. Духовно-творча складова гітарної технології як фактор виконавського мистецтва. Дні науки. XIII Всеукраїнська молодіжно- творча конференція. Одеса: ОНМА, 2016. С. 7.
7. Музична школа № 90 Джазові твори для електрогітари у формі 12-тактового блюзу з фортепіанним супроводом. Твори Володимира і Яни Журби. Посібник з імпровізації.
8. Іванніков, Тимур Павлович. Гітарне мистецтво ХХ століття як феномен творчості [Текст] : монографія / Тимур Іванніков ; Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. - Кам'янець- Подільський : Зволейко Д. Г. [вид.], 2018. - 391 с.
9. Іванніков, Тимур Павлович. Європейська гітарна музика ХХ століття: феноменологія творчості [Текст] : автореф. дис. ... д-ра мистецтвознавства : 17.00.03 / Іванніков Тимур Павлович ; Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. - Київ, 2018. - 39 с.
10. Кобзаренко, Юрій Віталійович. Хроніки сонячних струн [Текст] = Хроніки солнечных струн : 2014-2020 : пісні і поезії : акорди для гітари / Юрій Кобзаренко ; упоряд Т. В. Майданович. Київ : Дніпро : Майданович Т. В., 2020. – 783
11. Кригін О. І. Універсалізм творчості Андреса Сеговії та його вплив на становлення вітчизняної гітарної школи : автореф. дис канд. мистецтвознавства : 17.00.03 / О. І. Кригін; Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І.П. Котляревського. - Харків, 2015. - 20 с.

12. Михайленко М. П. Теоретичні основи формування виконавської майстерності гітариста : автореф. дис канд. мистецтвознав. : 17.00.03 / М. П. Михайленко; Нац. муз. акад. України ім. П.І. Чайковського. - К., 2011. - 18 с.
13. Михайленко М. Дилема звуку сучасної класичної гітари // Гітара в Україні. 2015. № 8. 48 с.
14. Михайленко М. Аплікатура як засіб художньої виразності // Гітара в Україні 2018. № 11. 48 с.
15. Михайленко М. П. Київська школа гри на гітарі / М. П. Михайленко // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – 2010. – № 1 (6). – С. 47-50.
16. Мошак Є. Г. Традиції гітарної музики в контексті європейської музичної культури другої половини ХХ століття : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. : 17.00.03 / Є. Г. Мошак; Одес. держ. муз. акад. ім. А.В. Нежданової. - О., 2012. - 16 с.
17. Порцев М. В. Джазове гітарне виконавство у пострадянському соціокультурному просторі: витоки, тенденції, перспективи. Мистецтвознавчі записки. 2013. Вип. 23. С. 215-222.
18. Рожок В. Жадько В. Українська музична енциклопедія: в 5 т. Київ: Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, 2008, Т. 2. С. 72.
19. Сидоренко В. Твори Михайла Вербицького для гітари «Guitarre № 16»: навч. посіб. Львів: Ліга-Прес, 2008. 116 с.
20. Сидоренко В. Тенденції сучасної української наукової думки про гітару (музикознавство, педагогіка, методика, дидактика. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. Харків, 2011. Вип. 31. С. 188-197.
21. Сметана С. Джазові композиції у творчості сучасних українських композиторів. Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія: Педагогічні науки, 2012. Вип. 112. С. 288-296
22. Співаник Українського Лицаря [Текст] : [зб. пісень] / збір., впоряд., випр., допов. Т. Гривул [та ін.] ; Курінь УСП ч. 15 "Орден Залізної Остроги" ім. Святослава Завойовника Пласту -
23. Національної Скаутської Організації України. - К. : Українська Видавнича Спілка, 2006. - 108 с.
24. Чеченя К. Мій острів – гітара. Київ : Музична Україна, 2015. 192 с.
25. Чеченя К. Гітара в Україні // Гітара в Україні. № 1. 48 с.
26. Чеченя К. BARRE // Гітара в Україні. 2010. №3. 48 с.
27. Чеченя К. Гітара на війні // Гітара в Україні. 2015. № 8. 48 с.
28. Чеченя К. Арпеджіо // Гітара в Україні. 2015. №8. 48 с.
29. Чеченя К. Перкусійні штрихи // Гітара в Україні. 2016. № 9. 48 с
30. Chappel, Jon. Rock guitar for Dummies [Text] / J. Chappel ; forew. C. Verheyen. - New York, New York[etc.] : Hungry minds, 2001. - XXIV, 356 p.
31. Witoszynskyj, Leo. Über die Kunst des Gitarrespiels [Text] : Cantabile e ritmico / L. Witoszynskyj. Wien ; München : Doblinger, 2003. – 256
32. Phillips, Mark. Guitar for dummies® [Text] / by Mark Phillips and Jon Chappell. - 3rd ed. - Hoboken, New Jersey : Wiley, 2012. - XVI, 388 p.
33. AC/DC «Gretrst Hits» / сост. «Guitar College», 2004. – 104 с.
34. Blues Guitar hlay- along vol. 7 / Conrad Music, 1956. – 56 с.
35. Blues Rck. Guitar Play Aljng. Vol. 14 / Hal Leonard Corpration 1989. – 81 с.
36. Blues Vol 38 / Hal Leonard Corporation 1962-65 (Renewed). – 60 с.
37. Challenge the Master / John Tapela. Leonard Corporation 1991. – 63 с
38. Charlie Parker for Guitar / Mark Voelpel Hal Leonard Corporation 2001. – 104 с.
39. Chords & Scales for Guitar / Blake Neely fnd Jtff Schroedl. Hal Leonard Corporation 1997. – с.
40. Chuck Berry Songbook / Arc Music corp. 1959. – 85 с.
41. Country solos for guitar / Steve Trovato, Leonard Corporation 1986, 2000. 79 с.
42. Ennio Morricone. Краща музика для саундтреков
43. Funk guitar. The Essential Guide , by Ross Bolton / Leonard Corporation 2001.
44. Funk guitar. Guitar play Along. Vol. 52 / Hal Leonard Corporation. 2001.
45. G. Moore “Bllds & blues” / «Guitar College» - 2004. -80 с.
46. Hoe to play Hitchin. Hal Leonard Corporation. 1994. – 57 с.
47. J. S. Bach. For Electric Guitar / Ray Hitchin. Mel Bay Publications, Inc.- 38 с.
48. Jazz Classics for solo Guitar. / Robert B. Yelin. Hal Leonard Corporation. – 1954 – 105 с.

49. Jazz. Vol. Arranged and performed by Jim Roberts / Hal Leonard Corporation. 64с.
50. Joe Satriani "Balads" сост.: «Guitar College» - 2004 – 104 с.
51. Lighting Blues / сост.: «Guitar College» - 2001 – 220 с.
52. Modern Rock. Guitar Play Along. Vol. 5 / Hal Leonard Corporation. 2001 – 57с.
53. Musicans insti8tute. Master Trax / Steve Trovato, Paul Farnen, CPP. Belwin, Inc., 1994. – 73 с.
54. Peer Gynt.E. Grieg / Editio Musica Budapest. – 42 с.
55. Pop/Rock Guitar Play Along. Vol.4 Hal Leonard Corporation. 1976. – 50 с
56. Rockability Vol 20. Guitar Play Along./ Hal Leonard Corporation. – 56 с.

Додаткова

1. Бернат Ф.Ф. Загальноєвропейський еталон гітарного виконавства та специфіка його національних втілень: дис...канд. мистецтвознавства: 17.00.03; Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського. Харків, 2019. 205 с.
2. Білецька М., Сопіна Я. Історіогенеза класичної гітарної школи в Україні. Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія : Педагогіка. 2018. № 1. С. 23-28.
3. Блажевич В. Еволюція розвитку виконавських традицій гітарного мистецтва у вітчизняному культурно-освітньому просторі. Естетика і етика педагогічної дії. Київ-Полтава, 2017. Вип. 15. С. 107-115.
4. Блажевич В.О. Музично-виконавські традиції західноєвропейської гітарної школи. Професійна мистецька освіта і художня культура: виклики XXI століття. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, 14–15 квітня 2016 року, м. Київ. Київ, 2016. С.353-360.
5. Гітара від блюзу до джаз-року [Ноти] : збірник: Популярні джазові п'єси / ред., сост. Ю. В. Дмитриєвський, ред. С. Н. Колесник, ред., В. А. Манилов. Київ : Музична Україна, 1986. 95 партит. (с.).
6. Гриненко С. М. Гітарні фестивалі та конкурси 2020 року: офлайн та онлайн-формат. Молодий вчений, 2020. №9 (85). С. 4-8.
7. Гриненко С. М. Значення майстер-класів для формування вітчизняних гітарних шкіл (на прикладі Півдня України). East European Scientific Journal, 2020 № 9 (61), part 1. С. 15-18.
8. Гриненко С. М. Композиторський доробок в гітарному мистецтві Півдня України. Трансформаційні процеси в мистецькій освіті та культурі України XXI століття: зб. матеріалів Міжнар. наук.-творч. конф., Одеса, Київ, Варшава, 25-26 квітня 2017 р. Київ: НАКККіМ, 2017. С. 57-59.
9. Jamey Aebersold Школа на Эл гітаре. Будапешт 1999г.
10. Джаз в ритмі самби. Музична Україна.
11. Етюди для 6-ти струнної гітари на різнівиди техніки. Київ. Музична Україна
12. Кір'янов Н. Г. "Мистецтво гри на 6-ти струнній гітарі. Ч.1,2,3,4
13. Михайленко, Николай Петрович. Справочник гитариста [Текст] / Н. П. Михайленко, Фан Динь Тан. - К. : [б.и.], 1998. - 246 с.
14. Молотков В. Джазова імпровізація на шестиструнній гітарі. Киев : Музична Україна, 1983. 110 с.
15. Посібник з творів М. Вербицького для гітари. Guitarre № 16 / упор. В. Л. Сидоренко. Львів: СПОЛОМ, 2008. 119 с
16. Салан К.О., Цимбал С.В. Гітара – крок за кроком: Навч.-реперт. посіб. для гітаристів початківців / уп. К.О.Салан, С.В. Цимбал. К. : Тонар, 2016 р. 171 с
17. Ткаченко В. М. Володимир Доценко і його гітарна школа. Культура України, 2015. № 51. С. 118-127.
18. Ткаченко В. Універсалізм і специфіка музичного мислення у стилях гітарної творчості 1880-1990 років : автореф. дис. ...канд. мистецтвознавства:17.00.03; Харківський національний університет мистецтв ім. І. П. Котляревського. Харків, 2013. 16 с.
19. Томас Феллоу. URL: <https://meloman.ru/performer/tomas-fellou/> (дата звернення: 18.04.2021).
20. Тормахова А. Специфіка взаємодії культурних інститутів та проектів в сучасному українському просторі. Університетська кафедра. Київ: КНЕУ, 2016. №5. С. 7-14
21. Ходаковський О. В. Традиції та авангард у сучасних композиціях для гітари. Презентації творів Йо Спорка (Jo Srogsk) та Андрія Крижанівського на сценах Житомира. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти, 2011. Вип. 31. С. 107-118.
22. Харнонкурт Н. Музика як мова звуків. Науково-популярне видання. Суми: Собор, 2002. 184 с.
23. Хорошавіна О. Актуальні питання сучасного академічного гітарного виконавства. Науковий вісник НМАУ ім.. П.І. Чайковського. Київ, 2009, Вип. 82. С. 61-68.

24. Чеченя К. А. Практичний курс освоєння сучасної технології гри на гітарі (Гітарні перспективи). Оригінальні твори для гітари соло та ансамблів малих форм: навч. посіб. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. 62 с.

Політика освітнього компоненту

Курс Спеціальний клас за видами (Бас-гітара) призначений для:

- Поєднання методичних прийомів, що йдуть від класичних шкіл, з сучасними підходами.
- Збагачення педагогічного репертуару творами сучасних авторів.
- Синтезу національних традицій гітарного виконавства.
- Використання в процесі професійної підготовки майбутнього вчителя різних типів сучасного гітарного інструментарію.
- Опанування майбутнім вчителем музичного мистецтва основ фінгертайлу.
- Використовувати метод порівняння, який дозволяє співвідносити ступінь використання традиційних та інноваційних прийомів
- Реалізації знань та умінь здобувачів вищої освіти з питань значення історико-культурних явищ та процесів в Україні, вписуючи їх у європейський і світовий контекст.

Процес навчання здобувачів вищої освіти проходить у формі індивідуальних занять, яка базується на принципі інтегративного засвоєння знань та формування відповідних вмінь, що сприяє послідовному, розгорнутому у часі процесу професійного становлення здобувач освіти як гітариста, розвитку його музичних, виконавських та просвітницьких здібностей в їх взаємодії. Індивідуальний навчальний план-програма здобувач освіти з «Спеціального класу за видами. Бас-гітара» на кожний семестр має бути спланований таким чином, щоб забезпечувати безперервний навчальний процес, опанування основних музичних форм та жанрів творів відповідно до рівня інструментальної підготовки здобувач освіти.

Навички *soft skills*:

Навички самоорганізації. Презентаційні навички.

Здатність оволодівати сучасною інформацією.

Демонструвати критичне мислення.

Участь в концертних програмах Академії.

Самовдосконалення в творчих концертних заходах, набуття практичних компетентностей музичного мистецтва.

Контроль якості знань здобувачів освіти

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з освітнього компоненту є:

Поточний контроль - це оцінювання засвоєння здобувачем навчального матеріалу під час проведення індивідуальних занять.

Підсумковий (семестровий) контроль – це період підведення підсумків навчальної роботи здобувачів вищої освіти протягом семестру.

Кожний блок змістових модулів має бути обов'язково оцінений. Здобувач вищої освіти повинен позитивно скласти модульний (проміжний) контроль.

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачів вищої освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Політика оцінювання

Поточний контроль.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, - так і студентами – для планування самостійної роботи. Особливим видом поточного контролю є колоквиум, підсумковий контроль за змістовими модулями.

- контроль на аудиторних заняттях
- усного опитування
- виступів здобувачів при обговоренні теоретичних та виконавських завдань

Форма підсумкового семестрового контролю: це підсумкове оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти за семестр, що здійснюється у формі диференційованого заліку та/або екзамену.

На підсумковий семестровий контроль виносяться питання та/або практичні завдання, що передбачають перевірку рівня володіння студентами програмного матеріалу освітнього компоненту в цілому та сформованості відповідних знань, умінь, навичок і набутих компетенцій як результатів опанування навчального курсу. Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) даного виду контролю визначаються кафедрою, включаються до робочої програми освітнього компоненту й доводяться до відома здобувачів на початку семестру. Графік проведення модульного контролю доводиться до відома – протягом перших двох тижнів семестру за підписом завідувача кафедрою

Екзамен – здобувач освіти вважається допущеним до семестрового екзамену, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом, та отримав позитивні оцінки. Теоретичний контроль знань під час проведення екзамену може проводитись у вигляді співбесіди за завданнями теоретичного матеріалу та/або усного вибіркового опитування з питань тем самостійної роботи.

Засоби оцінювання: Засобом оцінювання та демонстрації результатів навчання є:

- усні опитування (питання колоквиуму);
- презентація результатів навчання.

За результатами семестру здобувач освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною шкалою, яка розраховується як середньозважене оцінок: за змістові модулі, самостійну роботу, диференційований залік та/або екзамен. Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав **від 60 до 100 балів**. Загальний рейтинг з модуля (освітнього компоненту) **не перевищує 100 балів**. Результати модульного контролю знань фіксується в індивідуальному плані здобувача освіти. Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) визначаються кафедрою, й доводяться до відома здобувачів освіти на початку семестру.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи

Вид діяльності здобувача вищої освіти	МОДУЛЬ 1		МОДУЛЬ 2		МОДУЛЬ 3		МОДУЛЬ 4		МОДУЛЬ 5		МОДУЛЬ 6		МОДУЛЬ 7		МОДУЛЬ 8	
	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів
Робота на індивідуальних	9	45	7	35	9	45	7	35	9	45	7	35	7	35	9	45

заняттях																
Колоквіум	2	10	2	10	1	5	2	10	1	5	2	10	1	5	2	10
Концертний виступ	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	50	1	5
Самостійна робота	4	20	3	15	3	15	3	15	3	15	3	15	3	16	3	15
Диф. залік	1	20			1	20			1	20					1	20
Екзамен			1	30			1	30			1	30	1	30		
	17	100	15	100	17	100	15	100	17	100	15	100	15	100	17	100
Курсова робота															1	100
Атестаційний екзамен. Публічна демонстрація сольної концертної програми															1	100

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F).

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
74-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-73	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Політика щодо перескладання та оскарження оцінки.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу голови кафедри за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи здобувач освіти повідомить його про своє рішення.

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для

використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні «Про академічну доброчесність» КЗВО КОР «Академії мистецтв імені Павла Чубинського»

Політика щодо відвідування.

Відвідування видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського». Присутність здобувачів – це важливий критерій оцінювання результатів навчання, зважаючи на теоретичну і практичну складність освітнього компоненту. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою. За умови дистанційного навчання важлива присутність здобувача освіти та систематичне виконання завдань під час онлайн-зустрічей у Google-Meet. Запізнення на фахові заняття є не припустимими.

СИЛАБУС КУРСУ «СПЕЦІАЛЬНИЙ КЛАС ЗА ВИДАМИ. ЕЛЕКТРОГІТАРА»

Освітній ступінь «Бакалавр»

Спеціальність В5 «Музичне мистецтво»

Освітня програма «Музичне мистецтво естради»,

Рік навчання: I, II, III, IV;

Семестр: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Кількість кредитів: 24

Мова викладання: українська.

Керівник курсу:

Пахомов Артем Сергійович

викладач кафедри «Музичне мистецтво естради»

Контактна інформація: art1ragnarr@gmail.com

Прореквізіти, постреквізіти освітнього компоненту

Прореквізіти освітнього компоненту: Сольфеджіо, Теорія музики, Гармонія, Аналіз музичних творів, Історія світової музики, Історія української музики, Історія світової естради, Історія української естради, Сценічно-виконавська майстерність, Постановка голосу та музичного апарату.

Постреквізіти освітнього компоненту: Клас ансамблю, Методика викладання фахових дисциплін, Методика і практика роботи з ансамблем, Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару, Педагогічна практика, Концертно-виконавська практика

Призначення освітнього компоненту

Відповідно до освітньої програми «Музичне мистецтво естради», вивчення освітнього компоненту повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН 5
Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.	ПРН 6
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	ПРН 7
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій	ПРН 8
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.	ПРН 14
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17

Відповідно до освітньої програми: «Музичне мистецтво естради» вивчення освітнього

компоненту забезпечує набуття таких компетентностей:

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, звукорежисури, музичного оформлення та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 7	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 10	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 12	Здатність працювати автономно.
ЗК 15	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 17	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності (СК)

СК 1	Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.
СК 2	Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.
СК 3	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
СК 4	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
СК 6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
СК 9	Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
СК 10	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
СК 11	Здатність оперувати професійною термінологією.
СК 12	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
СК 13	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
СК 16	Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.
СК 17	Здатність застосовувати традиційні та альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.
СК 18	Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Програмні компетентності за професійним стандартом

Перелік трудових функцій

Компетентності	Шифр
Здатність працювати індивідуально та в команді	ЗК 4
Здатність застосовувати у діяльності професійну термінологію	ЗК 6
Здатність планувати та організовувати діяльність відповідно до обсягу та особливостей завдань	ЗК 7

Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички

А. Організація та проведення навчання	А1. Здатність забезпечувати досягнення результатів навчання	А1.31. Предметна область А1.33. Професійна термінологія А1.34. Зміст, цілі та програмні результати навчання А1.36. Технічні засоби і обладнання, які можуть застосовуватись в освітньому процесі відповідно до виду мистецтва	А1.У1. Володіти фаховими навичками в обсязі необхідному для викладання А1.У2. Організувати навчальні заняття різних видів А1.У4. Обирати, застосовувати, адаптувати та коригувати методи, прийоми, засоби, технології навчання для забезпечення досягнення учнем програмних результатів навчання
	А4. Здатність навчати, вести ділову та професійну комунікацію державною мовою	А4.31. Норми української літературної мови та норми використання усного та писемного мовлення	
	А5. Здатність планувати	А5.31. Основи, принципи та етапи планування навчального процесу	А5.У2. Планувати навчальні заняття та форми роботи
В Участь в організації освітнього процесу та методичне забезпечення навчання	В 2 Здатність до поширення власного професійного досвіду	В2.31. Форми, способи та методи поширення власного професійного досвіду	В2.У1. Презентувати власний професійний досвід (прийоми, методи, технології навчання тощо) та зважати на рекомендації колег
Г Безперервний професійний розвиток	Г1. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби у власному професійному розвитку	Г1.31. Документи, способи та методи самооцінювання педагогічних і фахових компетентностей	Г1. У1. Аналізувати та оцінювати результати власної професійної діяльності (з урахуванням результатів навчання учнів), власний рівень професійної компетентності та його вплив на результати професійної діяльності Г1. У2. Визначати відповідність власних професійних компетентностей чинним вимогам, сильні і слабкі сторони власної педагогічної діяльності, потребу в розвитку власних компетентностей
	Г2. Здатність визначати напрями, види та способи підвищення рівня власних педагогічних та фахових компетентностей		Г2. У1. Обирати вид освіти (формальний, неформальний, інформальний) для підвищення рівня педагогічних та фахових компетентностей Планувати і організувати процес самоосвіти

Вивчення освітні компоненти «Спеціальний клас за видами. Електрогітара» є опанування музичного матеріалу, свідоме поєднання основних постулатів історії та теорії загальної і музичної педагогіки; доцільність практичного використання шедеврів світового музичного мистецтва різних епох, творів видатних композиторів - класиків та сучасних авторів, новітніх індивідуально-особистісних педагогічних технологій.

В процесі вивчення курсу здобувачі формують загальні та фахові компетентності, знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності, здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності, вивчають характеристики основних принципів та методів інструментального навчання, формування виконавських навичок.

Мета курсу:

Сформувані умінь і навички правильної постановки рук та звуковидобування, допомогти розвитку художньо-образного мислення, виявленню їх творчого потенціалу; сприяти реалізації набутих знань, умінь і навичок в подальшій професійній діяльності.

Здобути стійкі навички оволодіння інструментом (електрогітара) а також освоїти роботу з теоретичним, практичним та нотним матеріалом.

- набуття здобувачами освіти основних навичок гри на гітарі;

- ознайомлення з методикою навчання гри на інструменті;
- розширення загального музичного розвитку здобувачів вищої освіти та привиття естетичного смаку;
- прищеплення навичок самостійної роботи над музичним матеріалом;
- надання уявлення про засоби звуковидобування, прийомів гри;
- вміння акомпанувати на гітарі, застосовуючи акорди.

Завдання дисципліни: засвоєння здобувачами освіти теоретичних знань та практичних навичок гри: розвиток музичного слуху, техніки, опанування знань зі звукової культури; оволодіння уміннями звукоутворення; стимулювання до самовиховання і самоосвіти, творчості та самостійності, для подальшого розвитку професійної діяльності майбутніх естрадних музикантів,

- навчити здобувачів вищої освіти самостійно застосовувати знання для засвоєння та розвитку виконавських вмінь і навичок;
- створити належну теоретичну основу для вільного володіння понятійним апаратом;
- сформувати вміння застосовувати теоретичні знання у виконавській практиці.

Практична спрямованість

Складання методично продуманих програм на основі диференційованого підходу до навчання є невід’ємною умовою успішної роботи викладача та здобувача освіти. Художній розвиток у порівнянні з розвитком технічним значно більше залежить від індивідуальних особливостей, інтересів та творчих імпульсів здобувача освіти. Саме в індивідуальному підході до питань художнього розвитку з найбільшою силою виявляється творча сутність музичної педагогіки.

Прогресивний розвиток виконавської майстерності здобувача освіти забезпечується завдяки дотриманню принципів загальної та музичної педагогіки:

- свідомого самовдосконалення;
- індивідуального підходу;
- наступності навчання;
- поступового ускладнення навчального матеріалу;
- використання засобів наочності;
- опори на музично-слуховий контроль;
- розширення досвіду виконавської просвітницької діяльності.

У процесі опанування освітнього компоненту у майбутнього фахівця музичного мистецтва формується здатність до аналізу результатів власної виконавської діяльності, вільне оволодіння музичним інструментом, художня інтерпретація музичних творів, здатність розвивати оцінні та рефлексивні вміння, активізувати когнітивну сферу та максимальний розвиток пізнавальних можливостей.

Здобувач освіти повинен вільно, невимушено поводитися на сцені під час гри на музичному інструменті, його поведінка мусить узгоджуватися з вимогами щодо постановки музичного апарату, техніки, переживань і перевтілення, що координують і пов’язують його пластику з інструментально-творчим завданням, тобто перебувають у гармонії зі створюваним образом. Навчальний репертуар добирається згідно з навчальною програмою відповідно до інструментально-технічних та виконавських можливостей здобувача освіти, індивідуальних особливостей, темпераменту, з метою закріплення і вдосконалення навчально-виконавських навичок, оволодіння нормами сценічної культури. Поетапний контроль знань здобувачів вищої освіти здійснюється у вигляді публічного виступу.

Зміст і структура освітнього компоненту

№ тижня	Назва теми	Години (ауд.)	завдання для самостійної роботи
МОДУЛЬ 1, I курс, I семестр			
Змістовий модуль 1			
1	Тема 1. Знайомство з навичками здобувачів вищої освіти.	5	Підготовка програми для ознайомлення з навичками. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.

2, 3, 4, 5, 6	Тема 2. Будова бас-гітари, основи звуковидобування.	25	Опрацювати наукову та методичну літературу. Записати тези питань теми. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи. Підготовка до опитування за темами теоретичного матеріалу
Змістовий модуль 2			
7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 3. Вивчення гамм.	60	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи. Підготовка до опитування за темами теоретичного матеріалу. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань Диференційований залік		
МОДУЛЬ II, I курс, II семестр Змістовий модуль 3			
1, 2, 3, 4	Тема 4. Вивчення аплікатурних рішень для виконання тризвуків та септакордів.	22	Аналіз методичної, наукової літератури з питань теми аудиторної роботи. Записати тези в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
5, 6, 7, 8	Тема 5. Робота над етюдами.	22	Аналіз методичної, наукової літератури теоретичний аналіз програмного матеріалу. Записати тези в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
Змістовий модуль 4			
9, 10, 11, 12	Тема 6. Робота над атакою в правій руці. Вправи для правої руки.	22	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
13, 14, 15, 16	Тема 7. Вправи на розвиток рухомості лівої руки. Вправи на координацію.	24	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань. Екзамен		
МОДУЛЬ III, II курс, III семестр Змістовий модуль 5			
1, 2, 3, 4	Тема 8. Робота над твором. Виявлення технічних складнощів.	24	Аналіз методичної, наукової літератури теоретичний аналіз програмного технічного матеріалу. Записати тези в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
5, 6, 7, 8	Тема 9. Фразування та штрихи.	26	Аналіз методичної, наукової літератури з питань теми аудиторної роботи. Записати тези в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум.
Змістовий модуль 6			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 10. Робота над п'єсами. Постановка концертного номеру.	40	Аналіз методичної, наукової літератури теоретичний аналіз програмного матеріалу. Записати тези в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум.

			Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
МОДУЛЬ IV, II курс, IV семестр			
Змістовий модуль 7			
1, 2, 3, 4	Тема 11. Розвиток навичок читання нот з листа.	26	Аналіз методичної, наукової літератури тема – значення читання з листа в творчій діяльності спеціаліста. Записати тези в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи
5, 6, 7, 8	Тема 12. Основи імпровізації. Застосування навичок імпровізації у виконанні творів.	26	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум.
Змістовий модуль 8			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 13. Основи джазового акомпанементу.	38	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань. Екзамен		
МОДУЛЬ V, III курс, V семестр			
Змістовий модуль 9			
1, 2, 3, 4	Тема 14. Робота над вібрато та бендам, використання слайдів та доречність збагачення прийомами під час виконання композицій. Мелізми.	26	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
5, 6, 7, 8	Тема 15. Техніка “sweep” як спосіб виконання арпеджіо.	26	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум.
Змістовий модуль 10			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 16. Техніка “Terping” як спосіб виконання арпеджіо. “Terping” в імпровізації	38	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
МОДУЛЬ VI, III курс, VI семестр			
Змістовий модуль 11			
1, 2, 3, 4	Тема 17. Робота над чистотою виконання. Техніки глушіння струн	20	Аналіз відеозаписів з теми аудиторної роботи. Записати тези в опорний конспект.

	правою та лівою руками.		Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
5, 6, 7, 8	Тема 18. Виконання нонакордів та септакордів за допомогою прийомів “sweep, tepping”.	24	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум.
Змістовий модуль 12			
9, 10, 11, 12,	Тема 19. Техніки “hammer-on, pull-off”, вправи на легато.	23	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
13, 14, 15, 16	Тема 20. Техніка “chicken-picking” в обігруванні аккордів.	23	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань. Екзамен		
МОДУЛЬ VII, IV курс, VII семестр			
Змістовий модуль 13			
1, 2, 3	Тема 21. Основи джазової імпровізації.	26	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи. Теоретичний аналіз програмного матеріалу.
4, 5, 6	Тема 22. Використання ладів народної музики.	26	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум.
Змістовий модуль 14			
7,8, 9, 10, 11, 12	Тема 23. Вивчення “swing” та “shafle”	38	Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань. Екзамен		
МОДУЛЬ VIII, IV курс, VIII семестр			
Змістовий модуль 15			
1, 2, 3, 4	Тема 24. Використання позатональних ступенів. Застосування хроматизмів та цілотонної гамми.	16	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи.
5, 6, 7, 8	Тема 25. Вивчення більш складних творів. Поповнення репертуару кращими зразками світової та української естрадної музики. Знайомство з національною спадщиною українського народу.	16	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Опрацювання практичного матеріалу за вимогами аудиторної роботи. Виконавський аналіз програмного репертуару
Змістовий модуль 16			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15	Тема 26. Блюзова гама та секвенції	28	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Опрацювання практичного

			матеріалу завимогами аудиторної роботи. Виконавський аналіз програмногорепертуару
16	Курсова робота з фаху	30	Опрацювати наукову та методичну літературу для формування курсової роботи
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
	Атестаційний екзамен.		Підготовка до публічної демонстрації сольної концертної програми

Самостійна робота

Самостійна робота є важливим елементом всієї системи підготовки у вищому навчальному закладі будь-якої форми навчання і сприяє кращому засвоєнню та ефективному опануванню навчального матеріалу.

Зміст самостійної роботи студентів у форматі освітнього компоненту **«Спеціальний клас за видами. Електрогітара»** визначається робочою програмою освітнього компоненту, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота передбачає виконання різних видів завдань (репродуктивних, за зразком, реконструктивно-варіативних, частково-пошукових, навчально-дослідних), спрямованих на отримання, закріплення студентом нових та набутих знань, їх систематизацію й узагальнення; формування практичних вмінь та навичок; контроль готовності студента до аудиторних занять, інших контрольних заходів.

Під час розробки завдань для самостійного опрацювання теоретично-практичного матеріалу з освітнього компоненту **«Спеціальний інструмент за видами. Електрогітара»**, пропонуються до використання наступні форми:

- опрацювання та конспектування першоджерел, робота з основною музичною літературою;
- пошук та вивчення додаткової літератури;
- аналітична робота з записами;
- робота з пошуковими системами Інтернет;
- відпрацювання практичних завдань аудиторної роботи.

Літературні джерела

Основні

1. Авдонін Е. Ветерани-гітаристи згадують // Гітара в Україні. 2015. № 8. 48 с.
2. Алмейда Л. Класична гітара в джазі. Київ : Музична Україна, 1987. 56 с.
3. Андрианов Д. 5 елементів імпровізації. Самовчитель +DVD відео
4. Бадьянов О. Джазовий гітарист. Частина 1.
5. Бадьянов О. Джазовий гітарист. Навчальний курс. Частина 2.
6. Баранова Л. М. Актуальні проблеми кроскультурної підготовки майбутніх учителів в Україні / Л. М. Баранова // Вісник Чернігівського національного університету ім. Т. Г. Шевченка : Педагогічні науки. –Чернігів, 2018. – С. 12–15.
7. Брижата О. Вибір методик для індивідуальних стилів навчання / Ольга Брижата // Відкритий урок. – 2012. – № 3. – С. 46–50.
8. Бруно Д. Мистецтво гри медіатором +DVD відео
9. Вітошинський Л. Про мистецтво гри на гітарі / Лео Вітошинський ; пер. з нім. Л. Мельник. – Львів : БАК, 2006. – 282 с.
10. Гітара від блюза до джаз-рока [Ноти] : збірник: Популярні джазові п'єси / ред., сост. Ю. В. Дмитриевский, ред., сост. С. Н. Колесник, ред., сост. В. А. Манилов. Київ : Музична Україна, 1986. 95 партит. (с.).
11. Іванюк В. Інноваційні прийоми гри на гітарі: педагогічний аспект // Актуальні проблеми мистецько-педагогічної освіти. Кривий Ріг : ФОП Маринченко С. В., 2018. С. 76–80
12. Кондрашова Л. В. Емоційна домінанта підготовки майбутніх педагогів до професійної діяльності / Лідія Валентинівна Кондрашова // Рідна школа. – 2010. – № 7–8. – С. 14–19.
13. Михайленко М. П. Довідник гітариста / Микола Петрович Михайленко, Фан ДіньТан. – Київ : Fan's company, 1998. – 246 с.
14. Михайленко М. Дилема звуку сучасної класичної гітари // Гітара в Україні. 2015. № 8. 48с.
15. Михайленко М. Аплікатура як засіб художньої виразності // Гітара в Україні. 2018. № 11. 48 с.
16. Мошак Є. Г. Традиції гітарної музики в контексті європейської музичної культури другої половини ХХ століття : автореф. Дис. канд. мист. / Є. Г. Мошак. – Одеса, 2012. – 16 с
17. Нестерова А. Грані гітари – грані особистості // Гітара в Україні. 2010. № 3. 48 с

18. Олексюк О. М. Діагностика мистецької компетентності здобувачів: пошук методичного інструментарію / Ольга Миколаївна Олексюк // Вища освіта України. Тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». – Київ, 2010. – Дод. 4, том V. – 572 с.
19. Прийоми до фінгерстайлу [Електронний ресурс]. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.guitartricks.com/techniques.php>
20. Салан К., Цимбал С. Гітара – крок за кроком. Київ, 2016. 171 с.
21. Филиберто Р. Школа гри на бас-гітарі. Частина 1
22. Чеченя К. Мій острів – гітара. Київ : Музична Україна, 2015. 192 с.
23. Чеченя К. Гітара в Україні // Гітара в Україні. № 1. 48 с.
24. Чеченя К. VARRE // Гітара в Україні. 2010. №3. 48 с. 27. Чеченя К. Гітара на війні // Гітара в Україні. 2015. № 8. 48 с. 28. Чеченя К. Арпеджіо // Гітара в Україні. 2015. №8. 48 с.
25. Achard K. History and Development of the American Guitar / Ken Achard. USA – 1990. –Vol.3. – № 3. – P. 13–14.
26. Du Brock A. Travis Picking: A Guitarist's Guide to Fingerpicking Techniques,
27. Ennio Morricone. Краща музика для саундтреков
28. Funk guitar. The Essential Guide , by Ross Bolton / Leonard Corporation 2001.
29. Funk guitar. Guitar play Along. Vol. 52 / Hal Leonard Corporation. 2001.
30. G. Moore “Blues & blues” / «Guitar College» - 2004. -80 с.
31. Hoe to play Hitchin. Hal Leonard Corporation. 1994. – 57 с.
32. J. S. Bach. For Electric Guitar / Ray Hitchin. Mel Bay Publications, Inc.- 38 с.
33. Jazz Classics for solo Guitar. / Robert B. Yelin. Hal Leonard Corporation. – 1954 – 105 с.
34. Jazz. Vol. Arranged and performed by Jim Roberts / Hal Leonard Corporation. 64 с.
35. Joe Satriani “Balads” сост.: «Guitar College» - 2004 – 104 с.
36. Lighting Blues / сост.: «Guitar College» - 2001 – 220 с.
37. Modern Rock. Guitar Play Along. Vol. 5 / Hal Leonard Corporation. 2001 – 57 с. 42.
38. Musicans insti8tute. Master Trax / Steve Trovato, Paul Farnen, CPP. Belwin, Inc., 1994. – 73 с.
39. Patterns, and Styles Paperback /Andrew Du Brock. – USA : Hal Leonard, 2011. – 60 p.
40. Percussive fingerstyle [Електронний ресурс]. – 2014. – Режим доступу до ресурсу : <https://www.musicradar.com/tuition/guitars/percussivefingerstyle-with-jon-gomm-602201>
41. Peer Gynt.E. Grieg / Editio Musica Budapest. – 42 с.
42. Pop/Rock Guitar Play Along. Vol.4 Hal Leonard Corporation. 1976. – 50 с.
43. Rockability Vol 20. Guitar Play Along./ Hal Leonard Corporation. – 56 с.
44. Taylor J. Toneproduction on classical guitar / JohnTaylor. – London : Musical News ServicesLtd, 1978. – 80 p.
45. Tennant S. Pumping Nylon / Scott Tennant.–Van Huys : Alfred PublishingCompany, 1998.– 95 p.

Допоміжні

1. Бернат Ф.Ф. Загальноєвропейський еталон гітарного виконавства та специфіка його національних втілень: дис...канд. мистецтвознавства: 17.00.03; Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського. Харків, 2019. 205 с.
2. Білецька М., Сопіна Я. Історіогенеза класичної гітарної школи в Україні. Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія : Педагогіка. 2018. № 1. С. 23-28.
3. Блажевич В. Еволюція розвитку виконавських традицій гітарного мистецтва у вітчизняному культурно-освітньому просторі. Естетика і етика педагогічної дії. Київ- Полтава, 2017. Вип. 15. С. 107-115.
4. Блажевич В.О. Музично-виконавські традиції західноєвропейської гітарної школи. Професійна мистецька освіта і художня культура: виклики ХХІ століття. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, 14–15 квітня 2016 року, м. Київ. Київ, 2016. С.353-360.
5. Гриненко С. М. Гітарні фестивалі та конкурси 2020 року: офлайн та онлайн-формат. Молодий вчений, 2020. №9 (85). С. 4-8.
6. Гриненко С. М. Значення майстер-класів для формування вітчизняних гітарних шкіл (на прикладі Півдня України). East European Scientific Journal, 2020 № 9 (61), part 1. С. 15-18. Гриненко С. М. Композиторський доробок в гітарному мистецтві Півдня України. Трансформаційні процеси в мистецькій освіті та культурі України ХХІ століття: зб. матеріалів Міжнар. наук.-творч. конф., Одеса, Київ, Варшава, 25-26 квітня 2017 р. Київ: НАККіМ, 2017. С. 57-59.
7. Jamey Aebersold Школа на Елгітарі. Будапешт 1999г.
8. Джаз в ритмі самби. Музична Україна.
9. Еподи для 6-ти струнної гітари на різні види техніки. Київ. Музична Україна
10. Кір'янов Н. Г. "Мистецтво гри на 6-ти струнній гітарі. Ч.1,2,3,4
11. Михайленко, М.П. Довідник гітариста [Текст] / Н. П. Михайленко, ФанДинь Тан. - К. : [б.и.], 1998. - 246 с.
12. Михаськова М. А. Формування фахової компетентності майбутнього вчителя музики : дис. канд. пед. наук / Михаськова Марина Анатоліївна. – Київ, 2007. – 235 с.
13. Посібник з творів М. Вербицького для гітари. Guitarre № 16 / упор. В. Л. Сидоренко. Львів: СПОЛОМ, 2008. 119 с
14. Салан К.О., Цимбал С.В. Гітара – крок за кроком: Навч.-реперт. посіб. для гітаристівпочатківців / уп. К.О.Салан, С.В. Цимбал. К. : Тонар, 2016 р. 171 с
15. Симоненко В. С. Мелодії джаза. Антологія. Изд. 4, перераб., доп. Київ : Музична Україна, 1984. 319 с.
16. Ткаченко В. М. Володимир Доценко і його гітарна школа. Культура України, 2015. № 51.С. 118-127.

17. Ткаченко В. Універсалізм і специфіка музичного мислення у стилях гітарної творчості 1880 – 1990 років : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства:17.00.03; Харківський національний університет мистецтв ім. І. П. Котляревського. Харків, 2013. 16 с.
18. Тормахова А. Специфіка взаємодії культурних інститутів та проєктів в сучасному українському просторі. Університетська кафедра. Київ: КНЕУ, 2016. №5. С. 7-14
19. Ходаковський О. В. Традиції та авангард у сучасних композиціях для гітари. Презентації творів Йо Спорка (Jo Sprogk) та Андрія Крижанівського на сценах Житомира. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти, 2011. Вип. 31. С. 107-118.
20. Харнонкурт Н. Музика як мова звуків. Науково-популярне видання. Суми: Собор, 2002. 184 с.
21. Хорошавіна О. Актуальні питання сучасного академічного гітарного виконавства. Науковий вісник НМАУ ім. П.І. Чайковського. Київ, 2009, Вип. 82. С. 61-68.
22. Чеченя К. А. Практичний курс освоєння сучасної технології гри на гітарі (Гітарні перспективи). Оригінальні твори для гітари соло та ансамблів малих форм: навч. посіб. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. 62 с.

Політика курсу Спеціальний клас за видами Електрогітара

Курс Спеціальний клас за видами Електрогітара призначений для:

- Поєднання методичних прийомів, що йдуть від класичних шкіл, з сучасними підходами.
- Збагачення педагогічного репертуару творами сучасних авторів.
- Синтезу національних традицій гітарного виконавства.
- Використання в процесі професійної підготовки майбутнього вчителя різних типів сучасного гітарного інструментарію.
- Опанування майбутнім вчителем музичного мистецтва основ фінгерстайлу.
- Використовувати метод порівняння, який дозволяє співвідносити ступінь використання традиційних та інноваційних прийомів
- Реалізації знань та умінь студентів з питань значення історико-культурних явищ та процесів в Україні, вписуючи їх у європейський і світовий контекст.

Процес навчання студентів проходить у формі індивідуальних занять, яка базується на принципі інтегративного засвоєння знань та формування відповідних вмінь, що сприяє послідовному, розгорнутому у часі процесу професійного становлення студента як гітариста, розвитку його музичних, виконавських та просвітницьких здібностей в їх взаємодії. Індивідуальний навчальний план-програма студента з «Спеціального класу за видами. Електрогітара» на кожний семестр має бути спланований таким чином, щоб забезпечувати безперервний навчальний процес, опанування основних музичних форм та жанрів творів відповідно до рівня інструментальної підготовки студента.

Навички soft skills:

Навички самоорганізації. Презентаційні навички.

Здатність оволодівати сучасною інформацією. Демонструвати критичне мислення.

Участь в концертних програмах Академії.

Самовдосконалення в творчих концертних заходах, набуття практичних компетентностей музичного мистецтва.

Контроль якості знань здобувачів вищої освіти:

Протягом навчання використовується система кредитно-модульного контролю. До структури модуля освітнього компоненту входять:

- аудиторна практична робота здобувача освіти або спілкування через сервіси онлайн-зв'язку(за умови дистанційного навчання);
- виконання індивідуальних завдань
- фронтальне опитування, виконання індивідуальних завдань, розв'язання практичних ситуацій, виконання практичних завдань;
- самостійна робота здобувача освіти;

Протягом навчання постійно здійснюється поточний контроль, в кінці кожного семестру модульний (семестровий) контроль – диференційований залік та/або екзамен.

Поточний контроль - це оцінювання засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу під час проведення індивідуальних занять.

Модульний (семестровий) контроль – це період підведення підсумків навчальної роботи

студентів протягом семестру (модуля).

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачам освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Політика оцінювання.

Оцінювання поточної діяльності проводиться на кожному занятті при засвоєнні кожної теми змістовного модуля. За поточну навчальну діяльність здобувачам вищої освіти виставляються бали за всі види діяльності, які в кінці вивчення модуля сумуються.

Контроль засвоєння модуля проводиться на останніх практичних заняттях вивчення тем. До контролю модуля допускаються лише ті здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт, передбачених навчальною програмою (відпрацьовані пропущені заняття тощо).

Оцінювання диференційованого заліку відбувається за 20-бальною шкалою.

Оцінювання екзамену відбувається за 30-бальною шкалою.

За результатами семестру здобувач освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною шкалою, яка розраховується як середньозважене оцінок: за змістові модулі, самостійну роботу, диференційований залік та/або екзамен. **Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав від 60 до 100 балів.** Загальний рейтинг з модуля (освітнього компоненту) **не перевищує 100 балів.** Результати модульного контролю знань фіксується в індивідуальному плані здобувача освіти. Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) визначаються кафедрою, й доводяться до відома здобувачів освіти на початку семестру

Оцінювання окремих видів навчальної роботи

Вид діяльності здобувача вищої освіти	МОДУЛЬ 1		МОДУЛЬ 2		МОДУЛЬ 3		МОДУЛЬ 4		МОДУЛЬ 5		МОДУЛЬ 6		МОДУЛЬ 7		МОДУЛЬ 8	
	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів
Робота на індивідуальних заняттях	9	45	7	35	9	45	7	35	9	45	7	35	7	35	9	45
Колоквіум	2	10	2	10	1	5	2	10	1	5	2	10	1	5	2	10
Концертний виступ	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	50	1	5
Самостійна робота	4	20	3	15	3	15	3	15	3	15	3	15	3	16	3	15
Диф. залік	1	20			1	20			1	20					1	20
Екзамен			1	30			1	30			1	30	1	30		
	17	100	15	100	17	100	15	100	17	100	15	100	15	100	17	100
Курсова робота															1	100
Атестаційний екзамен. Публічна демонстрація сольної концертної програми															1	100

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FХ, F).

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
74-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-73	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Політика щодо перескладання та оскарження оцінки.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу голови кафедри за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи здобувач освіти повідомить його про своє рішення.

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні «Про академічну доброчесність» КЗВО КОР «Академії мистецтв імені Павла Чубинського»

Політика щодо відвідування.

Відвідування видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського». Присутність здобувачів – це важливий критерій оцінювання результатів навчання, зважаючи на теоретичну і практичну складність освітнього компоненту. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою. За умови дистанційного навчання важлива присутність здобувача освіти та систематичне виконання завдань під час онлайн-зустрічей у Google-Meet. Запізнення на фахові заняття є не припустимими.

СИЛАБУС КУРСУ СПЕЦІАЛЬНИЙ КЛАС ЗА ВИДАМИ. УДАРНИ ІНСТРУМЕНТИ

Освітній ступінь «Бакалавр»
Спеціальність В5 «Музичне мистецтво»
Освітня програма «Музичне мистецтво
естради»

Рік навчання: I, II, III, IV;

Семестр: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Кількість кредитів: 24

Мова викладання: **українська.**

Мова викладання: українська.

Керівник курсу

Машковцев Євгеній Аркадійович, викладач
кафедри «Музичне мистецтво естради»

Контактна інформація: truecolorsband@ukr.net

Прореквізити, постреквізити освітнього компоненту

Прореквізити освітнього компоненту: Сольфеджіо, Теорія музики, Гармонія, Аналіз музичних творів, Історія світової музики, Історія української музики, Історія світової естради, Історія української естради, Сценічно-виконавська майстерність, Постановка голосу та музичного апарату.

Постреквізити освітнього компоненту: Клас ансамблю, Методика викладання фахових дисциплін, Методика і практика роботи з ансамблем, Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару, Педагогічна практика, Концертно-виконавська практика

Призначення освітнього компоненту

Відповідно до освітньої програми «Музичне мистецтво естради», вивчення освітнього компоненту повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН 5
Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.	ПРН 6
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	ПРН 7
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій	ПРН 8
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12

Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.	ПРН 14
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17

Відповідно до освітньої програми: «Музичне мистецтво естради» вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття таких компетентностей:

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, звукорежисури, музичного оформлення та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 7	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 10	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 12	Здатність працювати автономно.
ЗК 15	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 17	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності (СК)

СК 1	Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.
СК 2	Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.
СК 3	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
СК 4	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
СК 6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
СК 9	Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
СК 10	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
СК 11	Здатність оперувати професійною термінологією.
СК 12	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
СК 13	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
СК 16	Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.
СК 17	Здатність застосовувати традиційні та альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.
СК 18	Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

**Програмні компетентності за професійним стандартом
Перелік трудових функцій**

Компетентності	Шифр
Здатність працювати індивідуально та в команді	ЗК 4
Здатність застосовувати у діяльності професійну термінологію	ЗК 6
Здатність планувати та організовувати діяльність відповідно до обсягу та особливостей завдань	ЗК 7

Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
А. Організація та проведення навчання	А1. Здатність забезпечувати досягнення результатів навчання	А1.31. Предметна область А1.33. Професійна термінологія А1.34. Зміст, цілі та програмні результати навчання А1.36. Технічні засоби і обладнання, які можуть застосовуватись в освітньому процесі відповідно до виду мистецтва	А1.У1. Володіти фаховими навичками в обсязі необхідному для викладання А1.У2. Організовувати навчальні заняття різних видів А1.У4. Обирати, застосовувати, адаптувати та коригувати методи, прийоми, засоби, технології навчання для забезпечення досягнення учнем програмних результатів навчання
	А4. Здатність навчати, вести ділову та професійну комунікацію державною мовою	А4.31. Норми української літературної мови та норми використання усного та писемного мовлення	
	А5. Здатність планувати	А5.31. Основи, принципи та етапи планування навчального процесу	А5.У2. Планувати навчальні заняття та форми роботи
В. Участь в організації освітнього процесу та методичне забезпечення навчання	В 2 Здатність до поширення власного професійного досвіду	В2.31. Форми, способи та методи поширення власного професійного досвіду	В2.У1. Презентувати власний професійний досвід (прийоми, методи, технології навчання тощо) та зважати на рекомендації колег
Г. Безперервний професійний розвиток	Г1. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби у власному професійному розвитку	Г1.31. Документи, способи та методи самооцінювання педагогічних і фахових компетентностей	Г1. У1. Аналізувати та оцінювати результати власної професійної діяльності (з урахуванням результатів навчання учнів), власний рівень професійної компетентності та його вплив на результати професійної діяльності Г1. У2. Визначати відповідність власних професійних компетентностей чинним вимогам, сильні і слабкі сторони власної педагогічної діяльності, потребу в розвитку власних компетентностей
	Г2. Здатність визначати напрями, види та способи підвищення рівня власних педагогічних та фахових компетентностей		Г2. У1. Обирати вид освіти (формальний, неформальний, інформальний) для підвищення рівня педагогічних та фахових компетентностей Планувати і організовувати процес самоосвіти

«Спеціальний клас за видами» ударні інструменти належить провідне місце в комплексі дисциплін, спрямованих на формування професійних якостей музиканта естрадно-джазового напрямку. Досконале володіння музичним інструментом, вміння високохудожньо інтерпретувати художні твори є обов'язковим показником рівня професійної підготовки.

Мета курсу – підготувати кваліфікованих спеціалістів, які володітимуть комплексом фахових знань і вмінь, музично-виконавською майстерністю, високою виконавською культурою, що необхідні для діяльності в якості артистів естрадного оркестру (ансамблю), концертних виконавців, педагогів.

Завдання курсу:

- розвивати музичне мислення;
- набути навички інтерпретації творів найрізноманітніших стилів і напрямків;
- теоретично аналізувати музичний твір у структурному, текстологічному, історико-типологічному аспектах;
- глибоко відчувати стилістику виконуваних творів;
- вміти створити глибину і перспективу звучання музичної композиції;
- оволодіти тембральною процесуальністю виконання;
- володіти різноманітними прийомами гри на музичному інструменті;
- опанувати штрихову техніку;
- вільно орієнтуватися в темпо, метроритмічних структурах виконання;
- виробити слухомоторну орієнтацію;
- оволодіти різноманітними засобами акцентуації;
- вільно імпровізувати;
- набути навички довготривалого запам'ятовування музичних творів;
- володіти власними емоціями, артистичною поведінкою на сцені;
- формувати досвід концертно-виконавської діяльності;
- накопичити концертний репертуар.

Основна форма навчальної роботи – індивідуальні заняття в класі із спеціального інструменту. Зміст навчання передбачає диференційований підхід до індивідуального рівня підготовки здобувачів вищої освіти, використання активних методів навчання, впровадження нових навчальних методик.

Прийоми виконання естрадно-джазового репертуару базуються на методиці класичної виконавської школи

Практична спрямованість

Протягом вивчення навчального освітнього компоненту «Спеціальний клас за видами» Ударні інструменти здобувачі вищої освіти закріплюють та поглиблюють знання, вдосконалюють вміння та навички.

В процесі вивчення курсу здобувачі формують загальні та фахові компетентності, знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності, здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.

Для вдосконалення підготовки та стимулювання здобувачів вищої освіти у професійній підготовці є практична робота у професійних колективах, ознайомлення з роботою колективів, проходження практичної підготовки інструментальної виконавської діяльності.

Зміст і структура освітнього компоненту

№ тижня	назва теми	години	завдання для самостійної роботи
І курс, I семестр, модуль I			
1	Тема 1. Історія інструменту.	6	Опрацювання методичної літератури, записати тези доповіді
2	Тема 2. Склад ударної установки.	6	Опрацювання методичної літератури, записати тези
3, 4, 5, 6	Тема 3. Контроль правильного положення рук та корпусу при гри.	12	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
6, 7, 8, 9	Тема 4. Контроль правильного падіння рук.	22	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
9, 10, 11,	Тема 5. Відпрацювання	22	Опрацювання вправ та матеріалів за темою

12, 13	одиначних ударів із метрономом.		аудиторної роботи. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
13, 14, 15, 16	Тема 6. Підбір та робота над репертуаром.	22	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Теоретичний аналіз програмних творів Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
I курс, II семестр, модуль II			
1, 2, 3, 4	Тема 7. Контроль подвійних ударів бас-барабаном.	22	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
5, 6, 7, 8	Тема 8. Контроль подвійних ударів бас барабаном, тріолі.	22	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
9, 10, 11, 12	Тема 9. Шафл, гра руками і ногами.	22	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
13, 14, 15, 16	Тема 10. Дріб на малому барабані із притиском.	24	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
II курс, III семестр, модуль III			
1, 2, 3, 4	Тема 11. Ghost ноти.	22	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
5, 6, 7, 8	Тема 12. Контроль відкритого хету.	22	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
9, 10, 11, 12	Тема 13. Використовування форшлагів на барабанах.	22	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
13, 14, 15, 16	Тема 14. Використовування форшлагів при грі п'єс та етюдів на малому барабані.	24	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Теоретичний аналіз програмних творів. Робота з науковою та методичною літературою Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
II курс, IV семестр, модуль IV			
1, 2, 3, 4	Тема 15. Читання нот малим та бас-барабаном.	23	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
5, 6, 7, 8	Тема 16. Динамика у рок, поп, джазі і т.д. та академічний музиці.	22	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Теоретичний аналіз програмних творів. Робота з науковою та методичною літературою Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
9, 10, 11, 12	Тема 17. Реггі.	22	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Аналіз відео та аудіо матеріалів

			Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
13, 14, 15, 16	Тема 18. Контроль подвійних ударів руками.	23	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
III курс, V семестр, модуль V			
1, 2, 3, 4	Тема 19. Босса нова.	23	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Теоретичний аналіз програмних творів. Робота з науковою та методичною літературою Аналіз відео та аудіо матеріалів Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
5, 6, 7, 8	Тема 20. Самба.	22	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Теоретичний аналіз програмних творів. Робота з науковою та методичною літературою Аналіз відео та аудіо матеріалів Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
9, 10, 11, 12	Тема 21. Дріб подвійними ударами.	22	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Аналіз відео та аудіо матеріалів Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
13, 14, 15, 16	Тема 22. Шафл 16-ми.	23	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Аналіз відео та аудіо матеріалів Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
III курс, VI семестр, модуль VI			
1, 2, 3, 4	Тема 23. Брейки на основні астенатного бас-барабана.	23	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
5, 6, 7, 8	Тема 24. Фанк.	22	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Теоретичний аналіз програмних творів. Робота з науковою та методичною літературою Аналіз відео та аудіо матеріалів Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу..
9, 10, 11, 12	Тема 25. Гра із метрономом.	22	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
13, 14, 15, 16	Тема 26. Контроль читання нот.	23	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
IV курс, VII семестр, модуль VII			
1, 2, 3	Тема 27. Свінг.	23	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Теоретичний аналіз програмних творів. Робота з науковою та методичною літературою Аналіз відео та аудіо матеріалів Запис основних тез і понять даного на занятті

			матеріалу.
4, 5, 6	Тема 28. Відмінності у настройці барабанів, залежновід стилю.	22	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
7, 8, 9	Тема 29. Дюйм барабанів та підбір гарілок відповідно стилю музики.	22	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
10, 11, 12	Тема 30. Лінійні брейки.	23	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
IV курс, VIII семестр, модуль VIII			
1, 2, 3, 4	Тема 31. Контроль парадигми співвідношення із іншими рудиментами.	15	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
5, 6, 7, 8	Тема 32. Соло.	15	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Виконавський аналіз програмних творів. Робота з науковою та методичною літературою. Аналіз відео та аудіо матеріалів Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
9, 10, 11, 12	Тема 33. Афро-кубинські стилі.	15	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Виконавський аналіз програмних творів. Робота з науковою та методичною літературою. Аналіз відео та аудіо матеріалів Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
13, 14, 15, 16	Тема 34. Навички створення своїх барабанних партій.	15	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
	Курсова робота	30	Робота з науковою, методичною літературою. Підготовка та опрацювання матеріалів курсової роботи

Організація самостійної роботи

1. Практична творча робота над музичними творами.
2. Технічний музичний матеріал: вправи, гами, етюди. Удосконалення технічної майстерності.
3. Самостійне опрацювання теоретичних тем за програмою.
4. Теоретичний аналіз програмних творів.
5. Гармонічний аналіз програмних творів
6. Педагогічний аналіз програмних творів.
7. Підготовка до написання та оформлення курсової роботи

Методичні рекомендації

Успішному професійному росту майбутнього фахівця сприяє осмислене та сумлінне вдосконалення навичок естрадного виконавства.

Ретельне напрацювання складного комплексу вмінь і постійне їх покращення обов'язково забезпечить достатній рівень майстерності майбутнього естрадного фахівця, який повинен постійно знаходитись у пошуку шляхів і способів удосконалення свого освітнього рівня,

знаходити час для опрацювання методичної літератури з фаху, вивчати творчий і життєвий шлях славетних музикантів.

Майбутній фахівець повинен дуже відповідально ставитись до такого роду діяльності, як самостійна робота, ніколи не забувати, що тільки талант, помножений на працелюбність, здатний принести плоди майстерності. Тому необхідно прикладати максимум зусиль для поглибленого засвоєння та закріплення знань, умінь і навичок, обумовлених навчальним процесом.

Завдання та вправи з фаху для самостійного опрацювання надає викладач, вони мають конкретні цілі оволодіння тим чи іншим прийомом, впливають з висновку уроку, їх закріплюють і демонструють на наступному уроці.

Сумлінне виконання самостійних завдань поступово забезпечить обґрунтовану впевненість і професійне вдосконалення.

Здобувач вищої освіти повинен уміти:

самостійно опрацьовувати матеріал, дотримуючись при цьому рекомендацій і застережень викладача;

аналізувати свої професійні творчі надбання;

творчо мислити;

відчувати логіку смислового й емоційного розвитку твору.

Майбутньому артисту естради необхідно розширювати свої професійні творчі уявлення, прослуховуючи записи виступів видатних майстрів всесвітнього рівня, аналізуючи стиль виконання, емоційно-психологічну насиченість гри, технічний рівень тощо. Така самостійна робота допоможе формуванню художнього смаку та пошуку власної виконавської манери. Здобувач вищої освіти повинен бути зацікавленим і цілеспрямованим у навчанні.

Індивідуальні заняття

Серед багатьох сучасних принципів високої професійної підготовки здобувача освіти під час вивчення навчального освітнього компоненту «Спеціальний клас за видами» на ключових позиціях є індивідуально орієнтований підхід до здобувачів вищої освіти, що означає врахування індивідуальних особливостей особистості.

- Індивідуальні заняття зі здобувачем вищої освіти зорієнтовані на:
- Вміння контролювати якість та характер звуковидобування.
- Виконувати твори і вправи, використовуючи логічну і зручну аплікатуру.
- Застосовувати засоби музичної виразності (темп і динаміка) для втілення художнього задуму твору.
- Виконувати на інструменті музичний матеріал, розуміє форму твору.
- Вміти розподіляти силу пальців під час виконання сильних і слабких долей.
- Імпровізувати ритмічні варіанти гами із використанням вивчених моделей.
- Робити попередній елементарний аналіз основних ладових функцій мелодичної та басової ліній
- Вміти застосовувати вивчені прийоми та штрихи у творах згідно з образно-виразними вимогами.
- Вирізняти на слух блюз, відчуває його настрій, характер, розуміти специфіку звучання.
- Розрізняти виразні особливості побудови вокального та інструментального типів мелодій.
- Відтворювати складні ритмічні моделі на інструменті
- Імпровізувати, ускладнюючи ритмічний малюнок на окремих долях.
- Формувати слухове уявлення про блюзовий лад.
- Володіти основними прийомами звуковидобування, вміти їх вірно застосовувати на практиці, контролювати якість звука, динаміку, артикуляцію.

Рекомендована література

Основна

1. Александрова, Наталія Глібівна. Інтонування як типологічний чинник музичної композиції. На матеріалі української камерно-інструментальної творчості [Текст] : навч.-метод. посіб. для викладачів та здобувачів освіти вищ. навч. муз. закл. III-IV рівнів акредитації / Н. Г. Александрова ; Одес. нац. муз. акад. ім. А. В. Нежданової. - Одеса : Астропринт, 2015. - 164,
2. Бурдь В. Г. «Теорія і методика професійного навчання здобувачів освіти-виконавців художньому інтонуванню на ударних інструментах»
3. Добрі Палієв “ П’єси для малого барабана в супроводі фортепіано”
4. Купинський К. М. “ Школа гри на ударних інструментах”
5. Мисько А.А. та Цюлюпа Н.Л. Ударні інструменти в культурно-мистецькому житті рівненщини. Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя, 2019 (Вип.11). с. 92-96.
6. В. Осадчук “ Этюди для малого барабана” Випуск 1, випуск 2
7. Романовський В.І. Особливості формування української національної школи гри на духових та ударних інструментах. «Young Scientist» № 11 (51) November, 2017
8. Тюфлин М. Ю. «Реальна доля на ударній установці»
9. Філатова, Ольга Олександрівна. Жанровий генезис виконавського діалогу в музиці (на матеріалі камерно-вокальної творчості) [Текст] : автореф. дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 / О.О.Філатова ; Одеська держ. музична академія ім. А.В.Нежданової. - О., 2005. - 15с.
10. Шабанова Ю.А. Філософія і музика: місто зустрічі – людина. Днепр: ЛІРА, 2017. 172 с
11. Шмидт У. У пошуках ідеї твору – у чому полягає сенс музичного твору. Київське музикознавство. 2010. В. 33. С. 58–65.
12. Черноіваненко А.Д. Про деякі передумови автономізації музичного інструменталізму. Міжнародний вісник: культурологія, філологія, музикознавство. 2016. В. I (6)
13. Buddy Rich’s. Modern interpretation of snare drum rudiments / Ted MacKenzie, Buddy Rich. Book/2-DVDs. New York : Music Sales America, 2006. 120 p.
14. Burns R., Feldstein S. Elementary percussion solos. Frankfurt : Alfred Music, 1999. 156 p.
15. Chambers D. Serious Moves. DVD. Alfred Pub Co. 2005.
16. Chapin J. Advanced Techniques for the Modern Drummer: Coordinated Independence as Applied to Jazz and Bebop. Book & CD-ROM. Van Nuys,
17. California : Alfred Music, 2002. Vol. 1. 64 p.
18. Contemporary Drumset Techniques: Innovative Concepts for the
19. Contemporary Drummer / Rick Latham. Book & 4 CDs. Van Nuys, California :
20. Alfred Music, 2009. 64 p.
21. Louies Bellson “Mordern reading text in 4/4”
22. Louies Bellson “Old time leading text”
23. Charlie Fechter “Golf clubs on Fences I have known”
24. Dave Weckl “ Ultimate play along” vol.1
25. Dave Weckl “ Ultimate play along” vol.2
26. Dave Weckl “In session”
27. Dennis Chambers “In the pocket”
28. Dennis Chambers “ Serious moves”
29. David Garibaldi “ The funky beat”
30. David Garibaldi “Future sound”
31. David Garibaldi “The code of funk”
32. Jim Chapin “ Advanced techniques for the modern drummer”
33. Cristiano Micalizzi “ Enciclopedia dei ritmi per batteria e basso”
34. Lincoln Goines & Robbie Amen “Funkifying the clave”
35. Nelson Faria & Cliff Corman ” Inside the Brazilian rhythm section”
36. Horacio El negro Hernandez ”Conversation in clave”
37. John Riley ” Art of bop drumming” vol. 1
38. John Riley ” Art of bop drumming” vol. 2
39. Johny Rabb “ Jungle metodo”
40. Maria Martinez “ Coordination for drums

Додаткова

1. Drum Rudiments. Percussive Arts Society PAS. URL: [youtube.com/watch?v=ONTwonwbnNA](https://www.youtube.com/watch?v=ONTwonwbnNA)(дата звернення: 20.12.2019).
2. Afro-Cuban Coordination for Drumset / Maria Martinez. Los Angeles, California : MusiciansInstitute Press, 1999. 80 p.
3. Buddy Rich’s. Modern interpretation of snare drum rudiments / Ted MacKenzie, Buddy Rich. Book/2-DVDs. New York : Music Sales America, 2006.120 p.
4. Burns R., Feldstein S. Elementary percussion solos. Frankfurt : Alfred Music, 1999. 156 p.
5. Chambers D. Serious Moves. DVD. Alfred Pub Co. 2005.

6. Chapin J. Advanced Techniques for the Modern Drummer: Coordinated Independence as Applied to Jazz and Be-Bop. Book & CD-ROM. Van Nuys, California : Alfred Music, 2002. Vol. 1. 64 p.
7. Contemporary Drumset Techniques: Innovative Concepts for the Contemporary Drummer / Rick Latham. Book & 4 CDs. Van Nuys, California : Alfred Music, 2009. 64 p.
8. Linear Drumming. Spiral-bound / Mike Johnston. MIKES LESSONS. 2012. 84 p.
9. Linear Time Playing: Funk & Fusion Grooves for the Modern Styles /
10. Gary Chaffee. Book & CD. Van Nuys, California : Alfred Music, 1993. 72 p.
11. 3Stone George Lawrence. Stick Control For The Snare Drummer. George B. Stone & Son, Inc.; Cover Stained edition. 1985. 44 p.
12. Tommy Egoe's. Groove essentials. DVD. 1996. 96 p.
13. Weckl D. A Natural Evolution, How To Develop Technique. DVD. 2008. 60 minutes.
14. Weckl D. Back to Basics: An Encyclopedia of Drumming Techniques. John Riley, Dave Weckl. Book & CD. Van Nuys, California : Alfred Music, 1993. 44 p.

Політика навчального освітнього компоненту

Після опанування навчального освітнього компоненту «Спеціальний клас за видами. Ударні інструменти» здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- концептуальні знання набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень;
- теорію, основні принципи, методи і поняття навчання та професійної діяльності;
- предмет освітнього компоненту, її структуру, категоріальний апарат;
- основні методи гри;
- сучасні тенденції розвитку естрадного інструментального мистецтва;
- найбільш відомих авторів інструментальних методик та їх головні праці;
- основні прийоми;
- засоби музичної виразності

вміти:

- розв'язувати складні непередбачувані завдання і проблеми у спеціалізованих сферах професійної діяльності та навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації, вибір методів та інструментальних засобів,
- застосовувати інноваційні підходи у навчанні;
- трансформувати теоретичні знання у практичне застосування;
- робити записи свого виконання й аналізувати їх;
- аналізувати манеру виконання та прийоми інших музикантів;
- застосовувати одержані знання при вирішенні професійних завдань;
- розуміти й об'єктивно оцінювати власні досягнення;
- володіти методологією й методами пізнання творчої діяльності;
- вдаватися до діалогу як засобу вирішення соціальних і етичних проблем, досягнення консенсусу.

Навички soft skills:

Навички самоорганізації. Презентаційні навички.

Здатність оволодівати сучасною інформацією. Демонструвати критичне мислення.

Участь в концертних програмах Академії.

Самовдосконалення в творчих концертних заходах, набуття практичних компетентностей музичного мистецтва.

Значна роль у самоменджменті та самовдосконаленні відіграє практична діяльність здобувачів вищої освіти на міжнародних та всеукраїнських конкурсах, фестивалях, у концертних програмах Молодіжній громадській організації «Студконцерт» Академії. Таким чином здобувачі вищої освіти мають можливість самопрезентації, отримати практику публічних виступів, що спрямовує на управління емоціями, стресом, власним розвитком.

Контроль якості знань здобувачів вищої освіти:

Протягом навчання використовується система кредитно-модульного контролю. До

структури модуля освітнього компоненту входять:

- аудиторна практична робота здобувача освіти або спілкування через сервіси онлайн-зв'язку(за умови дистанційного навчання);
- виконання індивідуальних завдань
- фронтальне опитування, виконання індивідуальних завдань, розв'язання практичних ситуацій, виконання практичних завдань;
- самостійна робота здобувача освіти.

Протягом навчання постійно здійснюється поточний контроль, в кінці кожного семестру модульний (семестровий) контроль – диференційований залік та/або екзамен.

Поточний контроль - це оцінювання засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу під час проведення індивідуальних занять.

Модульний (семестровий) контроль – це період підведення підсумків навчальної роботи здобувачів вищої освіти протягом семестру (модуля).

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачам освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Політика оцінювання.

Оцінювання поточної діяльності проводиться на кожному занятті при засвоєнні кожної теми змістовного модуля. За поточну навчальну діяльність здобувачам вищої освіти виставляються бали за всі види діяльності, які в кінці вивчення модуля підсумовуються.

Контроль засвоєння модуля проводиться на останніх практичних заняттях вивчення тем. До контролю модуля допускаються лише ті здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт, передбачених навчальною програмою (відпрацьовані пропущені заняття тощо).

Оцінювання диференційованого заліку відбувається за 20-бальною шкалою.

Оцінювання екзамену відбувається за 30-бальною шкалою.

За результатами семестру здобувач освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною шкалою, яка розраховується як середньозважене оцінок: за змістові модулі, самостійну роботу, диференційований залік та/або екзамен. **Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав від 60 до 100 балів.** Загальний рейтинг з модуля (освітнього компоненту) **не перевищує 100 балів.** Результати модульного контролю знань фіксується в індивідуальному плані здобувача освіти. Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) визначаються кафедрою, й доводяться до відома здобувачів освіти на початку семестру

Оцінювання окремих видів навчальної роботи

Вид діяльності здобувача вищої освіти	МОДУЛЬ 1		МОДУЛЬ 2		МОДУЛЬ 3		МОДУЛЬ 4		МОДУЛЬ 5		МОДУЛЬ 6		МОДУЛЬ 7		МОДУЛЬ 8	
	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів
Робота на індивідуальних заняттях	9	45	7	35	9	45	7	35	9	45	7	35	7	35	9	45
Колоквіум	2	10	2	10	1	5	2	10	1	5	2	10	1	5	2	10
Концертний виступ	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	50	1	5
Самостійна робота	4	20	3	15	3	15	3	15	3	15	3	15	3	16	3	15
Диф. залік	1	20			1	20			1	20					1	20
Екзамен			1	30			1	30			1	30	1	30		
	17	100	15	100	17	100	15	100	17	100	15	100	15	100	17	100
Курсова робота															1	100
Атестаційний															1	100

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FХ, F).

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише знезначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
74-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-73	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FХ	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Політика щодо перескладання та оскарження оцінки. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу голови кафедри за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи здобувача освіти повідомить його про своє рішення.

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні «Про академічну доброчесність» КЗВО КОР «Академії мистецтв імені Павла Чубинського»

Політика щодо відвідування.

Відвідування видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського». Присутність здобувачів – це важливий критерій оцінювання результатів навчання, зважаючи на теоретичну і практичну складність освітнього компоненту. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою. За умови дистанційного навчання важлива присутність здобувача освіти та систематичне виконання завдань під час онлайн-зустрічей у Google-Meet. Запізнення на фахові заняття є не припустимими.

